

NUNAVUNMI
INIRNIRIT
ILIHARVIAT

COLLÈGE
DE L'ARCTIQUE
DU NUNAVUT

ᓇᓱᕗᒻ
NUNAVUT
ARCTIC
COLLEGE

Ukiuq Nunngutaanut Naunaitkutat 2017-2018

MAKPIQQANUT NAUNAITKUTAT

Titiraq Tuniqhainiqmut	02
Taiguagahaq Ighivautalingmit	03
Angayuqqaam Titiraangit tan'nguyamit Titiraqtaa	04
Kuapuriissap Ihivriuqniiit	05
Inirumayait, Ihumagiyait, Ikpiguhuutit Maliktaghaat	06
Katimayiit Ataniqtuqtuiyut	08
Havaaghanut Naunaitkutat Avighimaniigut	09
Ihuaqnighakkut Aulapkaitjutighat atayut Turaaqtaunmut	10
Atiliqtauhimayut	11
Atan'nguyait Unipkaangit	12
Nunavunmi Ilihariaqpaallivingit Ilihaqpaalliqviat Ihumagilluaqtangit 2017-2018	13
Nunavut Nutaanguqtiriniqmut taamnalu Qauyihaiyit Havakviat	18
 Ihvriuqtauyut Maniit Naunaitkutai	19

Titiraq Tuniqhainiqmut

Apitilirivingmi 28mi, 2018

Minista Munaqtiiyuq taapkununnga Nunavunmi Ilihariaqpaalliqvianit
Maligaliurvingmi Nunavunmit
926 Queen Elizabeth II Way
Titiraqaqviat 2410, Iqaluit
Nunavut, X0A 0H0

Haluu Minista:

Malikhugu taapkua Titiraqhimaniit 18(1)-mi talvanngat Nunavunmi Ilihariaqpaalliqvian Maligaq Ilanganiklu 9 hapkununnga Maniliqinirmut Titiqqiqinirmut Maliganga Nunavunmit, Talvuuna tuniyauyuq pitqutiqquplugu una Katimayiuyut Ataniqtuqtuiyunik Nunavunmi Ilihariaqpaalliqvian 2017-2018 Ukiuq Nunngutaanut Naunaitkutaq hapkununnga maniliurniqmut ukiuq nunguyuq Imaruqtirviani 30, 2018.

Pittiarniqmut tuniyauyuq,

Sue Ball
Ikhivautauyuq Katimayiinut
Nunavunmi Ilihariaqpaalliqvianit

Taiguagahqaq Ikhivautalingmit

Sue Ball

Nunavunmi maniliurniqmut ihariagivagait ayuittiaqtunik ilishaqhimayunklu havakvingnik. Nunavunmi Ilihariaqpaalliqviat (NAC) aghuuqtut taimaa Nunavunmiut ilishaqpaallitaulutik nakuunighanik ilishaqpaallitaghanklu ihariagiayitut hamani aimaviptingnit.

Nunavut Kavamanga iliuraqtaat ilihainiq qitqanit havaaghainut, Turaaqtavut. Quviahuktugut Minista havaqatigiikkamigit Katimayingit Ikhivautaliklu iniqtirami havaaghait uqariiyaqtamingnik taapkununnga Sivummuaqpalliajjutivut.

NAC-kut nakuuyumik aulahimmaaqpaktut ilitariaugiamik ilitaritjutiniktittiyut iliharvik, Katimayiit angiqhimayait ilittuqhittiqhat taimaa tamaita ilihaitjutiqhat ihumaliuttiaqhimayunik ilihaitjutighaliuriamik. Ayuirhaqtut ilihimaniaqtut qanuq naahuriyaaghainnik tamangnit ilishaqtghanit ilihimaniaqhutiklu qanuriliuriamik ilittuqhitiyaamik ayunngitait ilishaqtaminik.

Katimayiit quviahuktut nakuuyumik aulattiaqtipakkamiuk nutaam Angayuqqaaq Tuklialu Angayuqqaaam nutaanik timiqutiliuqhimmaaramik NAC-kunnut. Quviahuktugut Havakviat Maniliqiyit Ihivriuqtiryuanga ilitarihimayait ihuaqhaqpaalliqhimayut taapkua hivuliqtiiit havaariyait maniliqiniqmut kivgaqtuniqmut.

NAC-kut ayuiqhaijtutait ihuaqhaihimmaarahuaqpagait tamangnit nunallaqnit talvuuna Nunallaqni Ilihariaqpaallivingit. Naahurittiaqtavut nutaaq iliharvighaq Iqalungni angmaqyuqiliqtaat ukkuangit iliharumayunut tamainnut Nunavunmi aippaagu.

Nunavunmi Ilihariaqpaalliviat niriuktut havaqatigiamikni amigaittut havaqativut tunigiami ihuarhaqhimayuq iliharniqmut pivikhaqautikhaq inungnut, inungnit, hamani nunaptikni.

Sue Ball
Ikhivautauyuq Katimayiinut

Angayuqqaam Titirangit

3 Campuses

Ukiuq Nunavummiut

Inuuraaqhutik Ayuirhaqtuq... Ukiuqtaqtumi... Ukiuqtaqtumut

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat ikayuqpagait angitqiayuyq Ilihaqpaallirumayunut-ilihaqpaalliqvik aviktuqhimayumi havakviat Kaanatami atauhiuplunilu amigaittunik angitqiyanit nunaryuaptingni. Iliharviuplutik akhuuqtut ilihaqtittiyamik inuutillutik ayuirhaqvighainnik pivikhaqautikhqa-hakugighaiplugit ayuiqhaqtut nunallaallu quviahuitipkaitillugit Inuit Uqauhingit Pitquhingillu.

2018mi, Ilihaqpaalliqviat quviahuitigiyait 30nguqtuq ukiut tikiutingmigamiuk Avatiliriniqmut Ilitaritjutiniktittiyut Ilihaidjutait. Ihumagittillugit hapkua ilihaitjutit itqaumayagiyaktavut aghuurnaraqniiut taapkua nunat avatillu, taimaalu, hilakput Ukiuqtaqtumi aallanguliqtuq. Kangirhigiami hapkuat aallangurninngit, Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat akhuuqtut pivikhaqautikhaliuriqamik ayuirhaqtunut ilaugiamik Ihivriuqhiniqmut pivikhaqautikhaniq Ukiuqtaqtumi, Ukiuqtaqtumit, Ukiuqtaqtumut.

Talvani 2018/2019-mi Ilihainiqmut Ukiumi, Ilihaqpaalliqviat aulapkailihaarniaqtaat hivulliqpaangat Ilihainiqmut taapkununngalu Ihivriuqniqmut Ihivriuqhiniqmut parnaiyautit ilittuqhitiniaqtuq uqariiyaqtamingnik hapkununnga ICE-STEM (Inuktut, Pitquhiiit, Nanminiqariaqniq Ayuqnaqtunik Ilihainiq, Alruyaqtuqtunik, taimaalu Kitittinniqmik) angmaqtittiniaqhutiklu taapkuninnga Havakvik Ilihaqtittiniqmut Ayuiqhainiqmullu. Ayuiqhaitjutighait ahiagut Ilihaqpaalliqviat quviahuitiginiaqtaa angmaqtirvighaat taamna Nunatta Ilihariaqpaalliviqviat angiklivaalliqtauhimangmat Iqalungmi angmaqtirviallu nutaamik Ilihariaqpaalliqvik Auyuittuqmi.

Havaalirivalliaplugit havaaghat hapkua, ayuirhaqtut Nunavunmit tamaat ilauniaqtut Hapkunani ayuiqhaqvighanit taapkuatu Inuuliriyiitkut, Ilihaqtuliqiyitkut, Uqaqtiuyut/Numiktiriyut, Hanayiitkut taapkualu Ayuirhaqtut Havaktitauplutik, Ilihaqpaalliqvingnit Ilihaqniq taapkualu Inirnirit Ilihaqviat.

Qaitquyaffi quviahuitigilugit ayuirhaqtut ayuirhaqtillugit!

Sheila Kolola, Angayuqqaaq
Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat

Kuapuriissap Ihivriuqniit

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat, NAC-luuniit, inungnut timiqutigiyauyuq Nunavut Kavamainit aullaqtitauhimayuq talvuuna Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat Maligangat Ubluqtuhirviani 1, 1995-mi taapkualu ikayuqtaillut angitqiayuuq Ilihariaqpaalliqviup havakviat Kaanatami. Ilihaqpaalliqviat kiuhvaktuq inirninut taapkununngalu Ilihaqpaallirumayunut ilihainiqmik ihariagiyainut Nunavunmiut Angayuqqaangagut, Katimayinit Ataniqtuqtuiyunit, taamnalu Minista Munaqtiusuq taapkuninnga Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat.

Havaaghaita Ilihaqpaalliqviup taimaa ilihaqtittiyaamik inirnirinik taapkualu Ilihaqpaalliqvighat, Ayuiqhaqhutiklu Havaktitauyunik ilihainiqmik, taimaalu ilitaritjutiniktittiplutik ilihaqtamingnit talvuuna akiliqtuiniqmut angirutikkut. Hapkunani havaughighanit, Ilihaqpaalliqvik aulapkaqtitpagait ilihainiqmut havauhiit taapkua Ilihariaqpaalliqviup ilihaqpaalliqvingnit havaaqaqtait aittuqhitillugit ilitaritjutinik ilihaqtamingnik Ayuiqhaqtunut ayuqnaittumik iniqihimaliqtut ilihaqtitauyunik.

Kingulliqpaami, Ilihaqpaalliqviat akhuerutiyuqlu nunapteringni nunaryuaptingnilu tunnganianinngani atuqtittivalliaplutik qatanngutigiingnik, uqaqatigiingniq pihimanahuarniqlu gauhimaniq qauyihaiplutik talvani Hapkunani Nunavut Nutaanguqtiriniqmut taapkualu Ihivriuqhiniqmut Havakviat taapkualuuniit NIRI-kut.

Ilihaqpaalliqvik havaktiqaqtuq 250-nik havaktinik hiamittutiklu 25-nit nunallaangit Nunavunmit. Ilihaqpaalliqvik aulapkaivaktuq pingahunik 3 avikturhimayumi Ilihaqpaalliqvingnik talvani Iqalungni, Kangirliniqmi, Iqaluktuuttiaqmilu, 22-nik Ilihaqpaalliq ilakunganit nunallaanit, aallatqiinggaunyuklu iliharviqahaqtik Kangiqtugaapingmi.

Inirumayait, Ihumagiyait, Ikpiguhuutit Maliktaghallu

INIRUMAYAPTIGUT

Inirumayaita Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat havaaghaita taimaa hakugighaqlugit inuit nunallaangillu Nunavunmit ilishaqtittivallialugit inuuraaqhutik pivikhaqautikhanut inirnirut

Nunavunniunutnakuuniqhanik ilishaqtittiplugit iniqnirit ayuiqhaqvighainit hanayauhimayunik tuhaqvigivaghugit havaqativut Ukiuqtaqtumi tamaat Kanatamilu, taimaalu ayuqnaiyaqhugit ikayuutauyut Inuit qauhimayatuqanginnut hivuraaniqmiullu ayuqnaqtunik ilishaqtaghanik.

IHAMAGIYAAQQT

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat akhuuqpangniaqtut Ilihaqpaalliqviugami tikkuaqtagait Inuit

Nunavunmiut ilishaqtittiplugit nakuuniqhanik nunaptingni ilihaitjutigut. Hivumuupalliaplutik uqauhikkut ilitquhikkullu, iniqhimayut ilishaqtamingnik arligivangniarait ilihainiq quviahuklutiklu inighainit Nunavunmi avataanilu.

INUUQATIGIYAKHAQQUT

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviathavakviyuq ilihaiyinik ayuiqhaiyuniklu. Quviahutigiyavut ihariagiayuq havaaqqut ilishaqtitiyaamik ayuqnaiyautighat ikaaqvighait Nunavunmi ippakhamit, ublumi, aqagumullu.

Inuuqatigiyyakhaqqut ayuirhaqtut aghuuqhatalu iniqtitutighainik talvuuna:

- Katimapkaiplugit ayurnaqtuniklu ayuiqhaqhugit ayuiqhaqtut ayuiqhaiyutihumagiplugit ayuiqhaqvingnit.
- Ikayurhugit ayuirhaqtut hapkunuuna inumiuatigiighutik, mikiyunik ilishaqviqahutik, mikiyunik, ikpiguhuutiplugillu ihariagiayinut.
- Ilaliutiplugu Inuit ilitquhiit qauhimayangillu ilihaitjutighaptingnut.

Inuuqatigiyyakhaqqut nakuuyumik hulilukaarnaqtumik havakvingnit taimaatut:

- Nutaanik hanatuyughanik ayuiqhaiplutik amihuuyunut ilishaqtunut ihariagiayinik.
- Ikayuqpaghutik ilittuqhitiyunik ilishaqtunik taimaa amihunik-pitquhiqaqhutik inuit ayuiqhaivaghugillu iniqhittiarlamik hulilukaqaqtainik inuuhiinit, taimaa havaktitut, nunallaaqmiutut, ikayuqtitut, ilagiiktut, angayuqqaatullu.
- Makitapkaiplutik iniqpalliaplugillu Ilihaqpaalliqviup inirumayait qauyihaiplutik ilitturinnaqtukkut havauhikkut, ikayuqhugillu talvuuna Nunavunmi Nutaanngutiriniqmut taapkualu Ihivriuqhiniqmut Havakviat aullaqtittiplutik nakuuniqhanik qauyhainiqmut havauhirnik.

Inuuqatigiyyakhaqqut hakugiktut atatatjutit nunallaaqnut ikayuqtaptingnik taimaa:

- Atuqhutik nunallaaqmiunit-aulapkaihimayut ilihainiqmut havauhirniq ayuiqhatjutighanit.
- Ikpigiplugit himmiktuutiyut hulilukaaqatigiiktut nunallaanit ilittuqhitiplugillu nunallaam havaangit aulapkainiqmik ilishaqtuliqiyit irinigiayinik Ilihaqpaalliqvingmi.

Inuuqatigiittiariplugulu havaqativut taimaa:

- Havaqatigiikhutik ahiillu havakviuyut timiqutauyullu amihunikayuiqhaqvighaqariamik ikayuutiniklu inuit Nunavunmi.

HIVUNIKHALIURUTIKHAVUT

Hivunikhalirutikhavut ukkuaqtuutauyut hanayaamik ayuiqhayut-ihumagiplugit ilihaqvighamik ilittuqhitiyumik inuit ikpigiainik, ukpiriyainik qauhimayainiklu.

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat ilaupkaivaktut ilihaqpaalliqviupluni pivaktut taimaa:

- Ihumagittiaqpagait nanngariplugillu Inuit uqauhiit pitquhiillu.
- Ilauupkaivaghutik iniqnirinik ilaliutiplugu Ilihaqpaalliqviup inuuhiinut.
- Qauhitivallianahuaqhugu ilihimattiarniq Inuit pitquhiinik uqauhiiniklu Inuit.
- Ikpigioplugit ayuiqhaqtut atataturait ilagiingnut nunallaqnullu.
- Upalungaiyaiyuq ayuirhaqtunik nakuuyunut havaakhanut inuuhiqattiarjniqmullu.
- Ilihaqtut nakuruuhingat ihumagilraaqhugit taimaalu hakugiktumik tuhaqtittigiiktunik ikayuqtilgit.
- Ilihaqpalliatjutayuq nakuruuhitut inuuhirnik-aallannguqtiripluni qauhimayaghaq, inuk tamatkiumapluni – timitigut – anirniagut.
- Akhruurutigivagaat inungnut, ayuitainik, iliharniqmut ayuiqhavallianiq tamangnit ilihaqqtut havaktillu.
- Katimapkaivaghuni ilihaqtunik hulilukaapaktunik tamangnik ayuiqhaqtainit qauyihautiniklu.
- Naunaiqhitiyuq taimaa ilihaqtamingnik iniqhivaktut nunaptingnit ilihaitjuhiigut.

Katimayiit Ataniqtuqtuiyut

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat munariyakhait taapkunuuna Katimayiuyut Ataniqtuqtuiyut talvunga Ministamut Munarhiyuq taapkuninnga Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat. Katimayiuyut Munaqtuyunit ihumaliuqpagait maligaghaliuqhimayut ihuaqtut titiraliqiniqmik Ilihaqpaalliqvingmut, taapkualu Nunavunmi Qauyihiayit Havakviat. Ilihaqpaalliqviat, unalu Nunavut Ihivriuqnigmur Havakvinga.

Katimayiit pitquihimayut taimaa irinigiyauyt ilihqaqtiauyughanut aullaqtitauyughanullu aullaqtitalaaqtut Ministamit, taimaalu tamangnut ukiunut manikturvingnit nalauttaaqhimayunik maniliuqtaghanik atuqtaghainiklu Ilihaqpaalliqvium parnaiyaqtauhimalutik, takupkaqttilutiklu maniit atuqtaghainut Ministamut malighugu Ilanga IX talvanngat *Maniliqiniqmut Maligait* Nunavunmi, naunaiqtuq tamainnut maniliurniqmut ukiuq itqurnarutinga manikhaakhangit akiliutiitlu ukunanik Ilihaqpaalliqviat piliuqtauyut, piyullu manikhat Ministamut malikhugu uumunnga *Ilagiyanganik 9* uumannga Maniliqinirmut Titiqqiqinirmut Maliganga Nunavunmit.

Nutaat Tajja Katimayiuyut Ataniqtuqtuiyut:

Qitiqmiut Aviktuqhimanianit

• Iqaluktuutiaq

- Agnes Olowokere
- Katimayiuvighaat taimaaqvighaat: Apitilirivikmi 20, 2020

• Qurluqtuqmi

- Susie Evyagotailak
- Katimayiuvighaat taimaaqvighaat: Qiqaiyarviani 24, 2019

Kivalliqmi

• Arviaat

- Susan Ball, Ikhivautalik
- Katimaviuvighaat taimaaqniaqtuq: lidjirurviani 11, 2019

• Inuittuq

Qikiptaalukmi

• Iqaluit

- Adla Itorcheak
- Katimaviuvighaat taimaaqniaqtuq: Apitilirivikmi 20, 2020
- Rhoda Ungalaq
- Katimaviuvighaat iniqniaqniaqtuq: Ubluqtuhirviani 23, 2019

Ayuirhayunik Havaktiniklu Kivgaqtiiyug

• Ayuirhayunik kivgaqtiiyuq - Kangirliniq

- Elizabeth Aglukark
- Katimaviuvighaat taimaaqniaqtuq: Qitiqqauyarviani 11, 2020

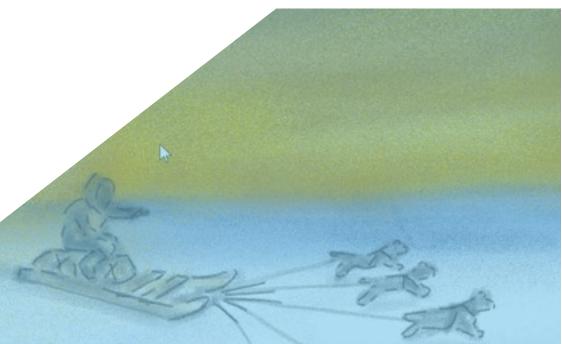
• Havaktinik Kivgaqtiiyuqut -Iqaluktuutiaq

- Margaret Sullivan
- Katimaviuvighaat taimaaniaqtuq: Qitiqqauyarviani 11, 2020

Havaaghanut Naunaikutat Avighimaniigut

	Havaaghanut				Nunavunmiut Inuit	
	Naallugit Havaaghat	Havaktiittuq	Havaktiniktut	Havaktighat	Havaktitauyuq	Ilikkuuqtut Havaaghanut Parnaiyaut (%)
NAC Havaakhamut naittuq, Kanurittaakhaatigut						
Atan'nguyat	2.00	-	2.00	100%	1.00	50%
Angayukhiuyut Atan'nguyat	9.00	5.00	4.00	44%	2.00	50%
Qitqani Atan'nguyat	27.00	6.00	21.00	78%	8.00	38%
Ayuittaqtut	128.60	45.60	83.00	65%	37.00	45%
Laisiqangittuq Ayuittaqtuq	25.50	9.50	16.00	63%	11.00	69%
Titiqqiqinirmut Ikayuqtuq	56.40	25.40	31.00	55%	28.00	90%
Naallugit	248.50	91.50	157.00	63%	87.00	55%
NAC Havaakhamut naittuq, nunallaatigut						
Ikpiaryuk	1.27	0.27	1.00	79%	1.00	100%
Arviat	18.00	12.00	6.00	33%	6.00	100%
Qamanittuaq	3.27	1.27	2.00	61%	2.00	100%
Iqaluktuutiaq	20.27	8.27	12.00	59%	5.00	42%
Kinnigait	1.27	0.27	1.00	79%	1.00	100%
Igluligaarjuk	1.27	0.27	1.00	79%	-	-
Kangiqtugaapik	16.27	7.27	9.00	55%	8.00	89%
Salliq	1.27	0.27	1.00	79%	1.00	100%
Urhuqtuuq	2.27	1.27	1.00	44%	1.00	100%
Ausuittuq	1.27	0.27	1.00	79%	1.00	100%
Sanirayaak	1.27	0.27	1.00	79%	1.00	100%
Igloolik	4.27	1.27	3.00	70%	2.00	67%
Iqaluit	109.60	32.60	77.00	70%	35.00	45%
Kimmirut	1.27	0.27	1.00	79%	1.00	100%
Kugaaruk	2.27	1.27	1.00	44%	1.00	100%
Kugluktukmi	1.27	1.27	-	-	-	-
Naujaat	1.27	0.27	1.00	79%	1.00	100%
Pangnirtuuq	2.27	1.27	1.00	44%	1.00	100%
Mittimatalik	2.27	1.27	1.00	44%	1.00	100%
Qikiqtarjuaq	1.27	0.27	1.00	79%	1.00	100%
Kangirliniq	49.03	17.03	32.00	65%	17.00	53%
Qausuittuq	1.27	0.27	1.00	79%	-	-
Sanikiluaq	2.27	0.27	2.00	88%	-	-
Taloyoak	1.27	1.27	-	-	-	-
Tikiraryuaq	1.27	1.27	-	-	-	-
Naallugit	248.50	91.50	157.00	63%	87.00	55%
NAC Havaakhamut Naittuq, uumannga Iqaluit Aadlallu Nunallaangit						
Iqaluit	109.60	32.60	77.00	70%	35.00	45%
Aadlat nunallaangit	138.90	58.90	80.00	58%	52.00	65%
Naallugit	248.50	91.50	157.00	63%	87.00	55%

Ihuaqnighakkut Aulapkaitjutighat atayut Turaaqtavunmut

Kavamakput akhuuqhutik ihumagilluarumayait tallimauyut hivulliutiayakhat hivumuupalliatjutighaqqut atauttikkut Nunavut nakuuhivaalliqlugu nunakhaat nutaqqapta in'nguttaptalu .

Inuuhiqattiarqmut inmikkuuqniqmullu havakpallialutik inuptingnut nunallaaptingnullu.

Ikluqpaliuqvighallu hanavallialugit manighiuqvighallu havauhikkut ikayuutauniaqtut nakuuyumik hivunighainik inuit, nunallaat, nunavullu.

Ilihailutik ilihaqpaalliqtilutiklu parnaiyautighait nutaqqat, inulrammiit iniqnirillu ayuiqhaqtut nakuuyukkut ikayuriamik inuuhiptingnut imaalu nakuuyumik havaaghaqariamik

Hakugighaqlugu Nunavut aallatut aviktuqhimayutut Kanatami nunaqyuamilu

Havaqatiqarlutik havaqatigiiktunik hivumuqtittilugit inirumayait piyumayaitalu Nunavunmiut.

Hapkuat hivulliutiayakhat atauttikkuuqtut taapkualu havaaghat naahuriayut ilittuqhutiyughaq amihunik aulatillugu hapkua Tallimauyuq Katimaviat.

Atiliqtauhimayut

Ilihariaqpaalliqvingnut atiliqhimayut ikayuutilgit qaffinik ilittuqhitinik, kihimi taimaalluaq manigharnikkut manighiurniqmiklu. Kavamatuqanit aviktuqhimagumillu manighait hailiyauhimagaangamik, atiliqhimayut hakugighivaalliqpaktut. Manighiurutit hakugighigaangamik, atiliqhimayut ikighivalliavaktut ayuirhaqtut havaliraangamik.

Atauhiuyuq-tallimanit naallugit maniliukkat Ilihaqpaalliqviup aulapkaqtitait pingahuuyumit ilauyumit manikhautayut. Angikliyuumiqtut pingahuuyunit ilauyunit manikharniq talvuuna atiliqhimayut amigaiqpaalliqhimayut. Atiliurniq Hapkunani Inirnit Ayurnaittut Ilihaqvianit ikighivaalliqhimayuq 10nik ukiunik taapkua ayuirhaqtut maningnik ikayuutighalainnamik.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
--	------	------	------	------	------	------

2013-2018 Ilihainnaqtukhanut atiliurniq ukunannga Ilihariaqpaallivinga

Avikturhimaningga	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kivalliq	272	288	306	335	312	304
Qikiqmiut	112	159	143	208	153	182
Nunatta	910	827	877	843	764	829
Ataуттимут uumannga Ilihariaqpaallivinga	1,294	1,274	1,326	1,386	1,229	1,315

2013-2018 Ilihainnaqtukhanut atiliurniq Havakvimitigut

Ilihainiqmut	107	73	115	62	134	123
Iliharviyuangit Havaqatigiiktut	265	267	226	55	69	115
Sanatuliqsarvik	162	119	158	198	147	127
Iliharutinganit Naunaitkutangit Iliharutingit	537	429	571	760	656	702
Havaamit Pivallianiq	163	298	242	279	176	194
Inuup Pivallianiq	60	88	14	32	47	54
Naallugit Havakvikkut	1,294	1,274	1,326	1,386	1,229	1,315

*Naunaiqhimayaghat: Taapkua Nunavunmi Ilihaqpaalliqvik iliuraitaarumik nutaanik Ilihaqtup Naunaitkuttinginnik Havauhirnik (SIS). Ilihaqpaalliqvik aturuiliqniqaqtait utuqqat kitittijuhiit kitittiniqmk atiliqhimayunik taimaalu naunaiqhitiniqmk havauhighanik kitittinikkut ayuiqhaqvigiyaa. Hapkua havauhiulluaqtut ahini ataniqtuqtayunit imaalu ilitaritjutauillaqtuq tumiinit Ilihaqpaalliqvium.

Atan'nguyat Uqaqtangit

Taamna maniliurniqmut ukiuq 2017-2018 ukiunguyuq aallannguqtiriplutik pivighaqautaupluni taapkununnga Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat. Hapkunani maniliurniqmut ukiumi, nutaaq Kavamait tikkuaqhiyut taapkununnga Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat nutaamik Atan'nguyamik taapkualu malruuk nutaaq Katimayighat taapkununnga Nunavunmi Ilihaqpaalliqvik Katimayiit Ataniqtuqtuiyunik.

Ataani nutaap Angayuqqaam havaaghainit, Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat aallannguqtirivaktut, angiqtauhimayuq Maligaliuqtinit (atulihaaliquq July-mi). Aallannguqtirivaktut taimaa ilihimayaghainik taapkuninnga "Atauhq Ayuirkhayuq, Atauhq Ilihaqpaalliqvik" atauttikkuuqtipagait atan'nguyait havauhiinut tamangnik Ilihaqpaalliqviit maliguattiaqtumik ikayuqtuiyaamik taimaa . Talvuuna Atan'nguyait Ilihaqpaalliqvingit munaqtaghainit aallannguqpalliyunik takuvallialiqtut . Hivuani Atannguyait avitkuqhimagayumik ihumagilluaqpaktut, tajja ihumagillualiqtait ilhaqtitaghanik havaaghainik tamangnik Atannguyait.

- Nunatta Atan'nguyaq Atan'nguyaqliqtuq, Ilihaqtuliqiyinit, Inuit, taapkualu Ilihaqpaalliqvingnit Ilihaqtahat;
- Kivalliq Atan'nguyaq Atan'nguyaqliqtuq, Hanayighanut taapkualu Alruyaqtuqtunik;
- Qitiqmiut Atan'nguyaq Atan'nguyaqliqtuq, Aanniaqtailiniqmut Inuuhiqattiarniqmullu ;
- Taimaalu, nutaaq Atan'nguyam havaaghait hanayauhimayut Arvianii, Atan'nguyaq, Nunallaaq taamnalu Ungahiktumit Ayuirhainiq.

Ahiagut aallannguqtirihimayait taapkua qitqanunngaqhugit titraliqiyit aulapkaiyiit maniliqiniqmiq, havaktighaliquqmiq, angiyunik nanminighanik parnaiyainiqmiq naunaqhitiniqmullu alruyaqtuqtut ataagut taamna Angayughiq Nanminirnik Titiraqtuq, ihuaqhaiplugu hivulliugaluaq Aulapkaiyiryuaq Ilihaqtunik Ikayuutainik ihumagilluaqhugit Nunatta Ilihaqpaalliqviat talvunga Aulapkaiyiryuananut Ayuiqhaiyunik ikayuqhutik aviktuqhimagayumi tamaat, iniqtihugulu Tuklia-Angayuqqaam havaaghaita talvani Ilihaqpaalliqvium havakvingnut naunaitkutainit. Aallannguqtirihimayait ihuaqtukkut makitapkaihimayut nutaanik Aulapkaiyiryuat Havaktiinik Ilihaqpaalliqvingnut ilauplutik taapkua Angayuqqaq, Tuklia-Angayuqqaam, Angayughiq Nanminiqarniqmut Havaktia, Aulapkaiyiryuaq, Maligaghaliuqtunik Ihuaqnighakkullu Parnaiyaiyit. Ahiagullu, Upluqtuhinia atulihaaqtillugu nutaanik Angayughirnik Ilihaqtuliqiyinik Havaqatigiingnik aulapkaiqliqtut parnaiyaiplutik ilhaqpaaliquqtaghanik aulapkaiyut maligaghaliuqhimagayunklu aallannguutinik Ilihaqpaallirvingnit tamaat. Hapkua havaqatigiit ighivautaligivagaat taamna Tuklia-Angayuqqaam Ilihaqpaalliqvingnit katimaiitalu taapkuanayut tamangnik hitamauyut Atannguyait, Aulapkaiyiryuaq Ayuiqhaiyut Ikayuutainik, Aulapkaiyiryuaq Nunavunmi Nutaannguqtiriqmut taapkualu Qauyihaiyit Havakviat, Ilihaqpaalliqviuplu Titiraliquat. Aulapkaiyiryuaq, Maligaghaliuqtinit Ihuaqnighakkullu Parnaiyaiyit taamnalu Aulapkaiyiryuat Titiraqtia Angayuqqaamut katimaqatauvaktuttauq Angayughiit Ilihaqtuliqiyit Havaqatigiit katimaviinut unniqtuiyuqplutik ikayuqtuqplutiklu.

Ahiagullu aallannguqtihimayut havakviit iluani Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat qaffiuyut hilataanit havaqatigiiktut ihuaqhaiyut Ilihaqpaalliqvium titraliqiniqmut ilhaqtitaghanik. Ilihaqpaalliqvik havaqatigiittiarniqmik hakugiktunik aulapkaivaktuq taapkualu Ilihaqpaalliqviat Regina-mi, Dalhousie Ilihaqpaalliqviat, Ilihaqpaalliqviat Victoria-mi, Memorial Ilihaqpaalliqviallu Newfoundland-mi aulapkaiplutik ilhaqtitaghanik. Hapkua havaqatigiingniit ahiagut havaqatigivaktavut Kavamatkut Nunavunmi, Ilihaqpaalliqvik taapkualu Nunavunmi Tunngavikkut Timingat atauttikkut katimayiralaakkut tikkuaqtuiyaamik ilhaqpaalliqvingnik havaqatighamik ihuayaamik Ilihaqpaalliqvium nanminiit havauhiit taimaalu ilaliutivallialugit amihuuyut uuktuqtaghait ilhaqpaalliqvingnit Nunavunmiut aimavianit aviktuqhimagayumi. Hapkua tikkuaqtut havauhiit iniqtaunnuaqhimayut Ilihaqpaalliqvium ukiungat nunngutaanit 2017-2018-mi Tughirautiqaqhutik Ihumaliugainik Kingulliqpaamit havaqatainut tuniyauyughaq Maligaliuqtinit atulihaaqtumi ukiut 2018-2019-lu.

Ahiagut havaaghait nutaami ukiumi atuqtughami ikkuaqtuutauniaqtut Atannguyanut taapkuanayut: angirutitaarahuat 10-nik ukiunik atuqtayuughanik Angirutinik Ilittuqhitigiingniqmiq taamnalu tikkuaqtauhimayuq havaqatighaq ilhaqpaalliqvik, iniqtauyuughanik titiraqhutik 10-nik ukiunik Hivituyumik Ihuaqnighakkut Havauhighanik aulapkailiqhugu ingilravighaat Ilihaqpaalliqvik, hanaplutiklu Tallimanik-ukiunik Ilihaqpaallirniqmut Parnaiyautinik hivunighaanit Ilihaqpaalliqvik.

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat Ihumagilluaqtait 2017-2018

Ayuiqhqtunut Ikayuutikhat

Ayuirhayuq Katimaqatauyuq

Ilihaqpaalliqvik qiniqhiahimmaaqpaktut ihuaqhautighanik ayuiqhayut ikayuutainut, ilauplutik taapkua ilishaqtut ikluqpaghait, ulapqilukaaqvighait, uqautjiyauniqmiq, niqighakkullu ikayuutinik.

Nunnguvianit ilishaqviat ukiuq tamaat, ayuiqhaiyunik qauyihaivaktut ilittuqhariamik qanuq aulapkaiyaamik Ilihaqpaalliqvik hapkuninnga ikayuutinik. Nunngutaagut ukiuq ilishaqvianik qauyihautilu ayuiqhayunit, naunaitkutainmat qauyihautinik ilishaqvianut ukiumit ilurariamik Ukium Nunngutaanut Naunaikutainut. Una Ukium Nunngutaanut Naunaikutkaq qanurininganiinik qauyihautinik iliqahiutihmayut 2016-2017 ilihainiq ukiungagut.

**Hapkunani maniliurniqmut ukiuq,
Ilihaqpaalliqviat akhuurniaqtut
pinahuariami angitqiaq atayut
havaamut pidjutingit pivikhaqaautikhaq
ayuirhaqtunut taimaa pusaanut uumannga
Ilihaqpaalliqviat iliharutimiknik iniqtigtut
havaakhariamikni pidjutinganut
ilihaidjutingit angikliyuumiliqtuq.**

2016-2017 Ayuirhayuq Apirhuuntinga Qanuriliurutingit

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat qauyihaihimayut apiqhuutikkut 114nik ayuirhaqtunik ilishaqtamingnik iniqhihimayunik Ilihaqpaalliqvingnit 2017-mi avighugit 36%-nguyut tamangnit NAC-kunnit ilishaqtamingnik iniqhihimayunik ukiumi. Una ilittuqhitiuyuq mikiyumik ikighivaalliqhimayunik kiuhiyunit taimaa 4%-nguplutik aippaanganirmiit ukiumit. Naunaiqhitivigihimayait qauyihautinik taapkuninnga:

- **97%-nguyut kiuhiyut ilittuqhitihimayut taimaa Ilihaqpaalliqvingmik ilihariaquviginiaqtat;**
- **96%-nguyut kiuhiyut ilittuqhitihimayut taimaa quviagiinnaqtat;**
- **49%-nguyut kiuhiyut ilittuqhitihimayut taimaa qauyihaqtautillutik havaaghqaqtut upluq tamaat;**
- **9%-nguyut kiuhiyut ilittuqhitihimayut taimaa apirhuqtautillugit havakpaktut upluq avvainnaanik;**
- **1%-nguyut kiuhiyut ilittuqhitihimayut taimaa qauyihaqtautillutik inmikkut -havakpaktut;**
- **43%-nguyut havaktut kiuhiyut ilittuqhitihimayut taimaa havaktut Nunavut Kavamanganit;**
- **17%-nguyut havaktut kiuhiyut ilittuqhitihimayut taimaa havaktut ahini nunallaani Timiqutainit;**
- **12%-nguyut havaktut kiuhiyut ilittuqhitihimayut taimaa havaktut Inuit nanminiriyaanik Havakvingnit;**
- **11%-nguyut kiuhiyut ilittuqhitihimayut taimaa havaktut Inuinnaungittut nanminiriyaanik Havakvingnit;**
- **9%-nguyut kiuhiyut ilittuqhitihimayut taimaa havaktut Haamlatkunnit;**
- **Taimaalu, 6%-nguyut havaktut kiuhiyut ilittuqhitihimayut taimaa havaktut Inuit timiqutigiyangaanit.**

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat Ihumagilluaqtait

2017-2018

INIRNIRIT ILIHAQPAALLIQVINGMI HAVAAGHAQ UUKTUUTIGIYAUQ

Ukiumi maniliurvianit Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat uuktuutigyaat taamna Inirnirit Ilihaqpaalliqvingnit Havaaghaq inittiaqhimayuq talvani Nunatta Ilihaqpaalliqvianit. Ilihaqpaalliqvium Inirnirit Ilihaqpaalliqvingmi Lew Philip ikayuqvittiagharnik qauhitihimayuq Ilihaqpaalliqvium ayuiqhaiyunut taapkununngalu Ilihaqpaalliqvium havaktit taimaa Inuit ihumait nunaqyuamut ilittuqhithimayut ilihaqtitaghainit. Ilihaqpaalliqvik aulahimmaaqhutik aulapkaivagaat Inirnirit Ilihaqpaalliqvingmi Havaaghat talvani Nunatta ilihaqpaalliqvianit imaalu uuktuqtaghanik qiniqhiavaktut aklivaallitighat ilihaqtitait talvunga malruuyunut avikturhimayumi Ilihaqpaalliqvingnut.

TIKKUAQTAUFFAARNINNGA FANS-MIK MANIKHARNIQ

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat nakuuyumik tunihimayut tikkuaqtauffaarninnganut hitamauyunik ilihaitjutighat Hapkunani Maningnik Ikayuutikhait Nunavunmi Ilihaqtunut (FANS) manikharniq Ilihariaryuumivingit ilihaidjutikhaq tikkuarniqmut maligaq talvuuna Inuuliriyitkut. Hapkuat iliharutingit ilaliutiyyait Nunavut Ilihaiyighat Ilihaqviinut, Naunaitkutalik ilihaqtaminut Ayurnaqtunik Naunaiyainiq Hapkunani Ukiuqtaqtumi Munarhingurumayunut Ilihaqviit, Atan'nguyat Ilihainiit Ilihaqviit, taimaalu Pinniqutiliurniq taimaalu Havigalikmik havaktut Ilihaqviit.

Nunavunmi Ilihariaqpaallivingit Ihumagilluaqtangit

2017-2018

ILIHAQTULIQIYIT, INUIT UQAUHIIIT PITQUHINGILLU ILIHAUTAIT

Piqqusilirivvik

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat havakhimmaaqpaktut aulapkaiyaamik Inuit uqauhiinik Pitquhiiniklu Hapkunani Piqqusilirivvik Inuit Ilihainiqmut Ayuirhaiyut Havakvingat. Qitqani iliharvingmi ilihaidjutingit ilaliutihimayut: Inuit Qauyimayatuqangit, Ingilraaqnitat Ulapqiuhingit, Qilautiliurniq, Qilautilikkut Numiqtut, Qiarvaaqtuq, Angunahuarniq, Kamiliurniq Pualuliurniq.

Uqaqtiiyuq/Numikiqtiiyuq Ilihaqviit

Hapkunani maniliurniqmut ukiumi, Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat iniqtigtait havaanga ihariagiayuq angikliryuumirami taamna Uqaqtiiyuq/Numikiqtiiyuq Ilihaqviit. Atuqtughami ilihainiqmut ukiumi, Ilihaqpaalliqviat aulapkainiaqtut havaqatigiiktunik hapkuninnga ilihaqtaghanik talvani Iqalungni talvanilu Kangirliniqmi. Una havaaghqaq aullaqtitauhimayuq ikayuqtauplutik talvannga Inuit Uqauhirnut Havaaghanut Manighait (ILIF) talvuuna Nunavunmi Kavamatkut Pitquhiliqiyiinit.

Maligaliqiniqmut Ilihaqvik

Nunavunmi Ilihariaqpaalliviup nutaaq Maligaliqiniqmut Ayuirhaiyuq Maligaliqiniqmut ilohaqvighaat aullaqtitauhimayuq ikayuqtigaqhutik taapkuninnga Ilihaqpaalliqviat Saskatchewan-mit nakuuqpiaqtumik iniqhihimaplutik hivulliqpaami ukiuq. Una aallangayuq hitamanik –ukiunik ilohaqvuyughaq aippaanut tuklianut aullaqtiliqmiyt taimaalu 96%-nguyut aulapkainahuarniq ayuirhaqtunik. Taimaalu, Ilihaqpaalliqviat akhuuqtuq ihevriuriamti hapkuninnga ilohaqvighanik imaalu naunaiyainiaqtut tuglianik ilohaqvighanik aulapkaiyaamik, talvani 2019-202mi ilihainiqmut ukiumi.

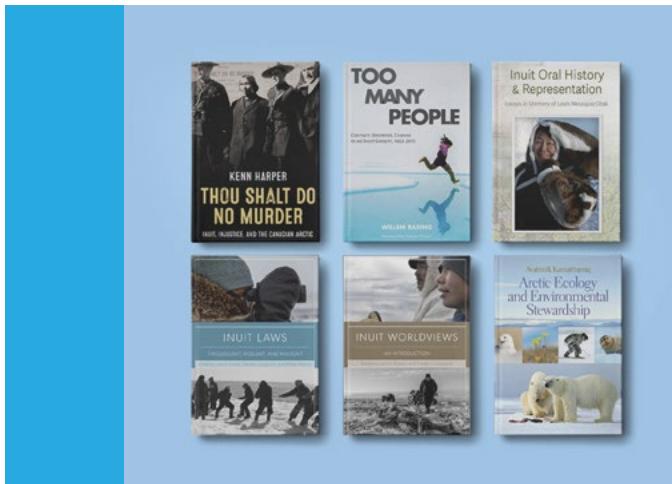
Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat Ihumagilluaqtait

2017-2018

ILIHAINIQ, INUIT UQUAUHII PITQUHILLU ILIHAQTAGHAT

NAC Tuhaqtittiyiit Qunngiakkut Naalautikkullu

NAC Tuhaqtittiyiit Qunngiakkut Naalautikkullu, taigualuriit talvani Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat aullaqtitauhimayuq Qitiqqauyarviani 2015-mi, havaghimayut angikliyummimiriami Ilihariaqpaalliviup Igloolik Unipkaarniqmut ayuiqhaqvighaq. Hapkununnga ilaghainut niuviqhimayut unipkaarniqmut ilihaidjutikhat katitirutighait unipkaanik amihunik nunallaarnit tamangnit Nunavunmi. Angikliyummimirutaagut makitittihimayut Kivalliqmi Unipkaaliurniqmut Havauhiquq, aullaqitilihaaqtuq lidjirurviani 2018-mi.

AANIAQTAILINIQMUT INUUHQATTIARNIQLU

Inuliqiniqmik Havaktukhaq Ilitaritjutiniktut Ilihaqviat

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat iniqtqitait ihariagiayuyut havaaghat amigaiqpaallirami ilihaqtaghat Inuliqiniqmik Havaktukhaq Ilitaritjutiniktut Ilihaqvianik. Taamna malruungnik ukiunik katimaqtigingnit aulapkaqtitauyuq ilihavagait Iqaluktuuttaaqmi ilihaqtauniaqtuq Iqalungni aullaqtughaq 2018-2019-mi ilihainiqmut ukiuq, aullaqtitauniaqtuqlu upluq tamaat ilihaqlutik imaaluuuniit avvainnaanik upluq.

Iglumingni Munaqtauhimmaaqtunullu Ilihaidjutit

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat aulapkaihimayut 10nik ilihaidjutikanik talvani 6nguyunitaadlatqiini nunallaarnit ikayuqhugit Inirnirinik-munarhiyt aviktuqhimayumi. Hapkuat ilihaidjutit ilaliutiyyit; qaritarluktunik ayurhautilingnut munarhiyt, pittiaqhugit munarhiniq, nirikpainaq, imaaluu inuup inmikkut munarhiniqmut ilihimayaghat. Atuqtughami ilihainiqmut ukiumi, Ilihaqpaalliqviat naahuriyut taimaa aulapkainiaqtut 10nik hapkuninnga ilihaidjutikanik talvani 7nguyunitaadlatqiingnit nunallaarnit.

Nunavunmi Ilihariaqpaallivingit Ihumagilluaqtangit

2017-2018

HANAYIGHAT TAAPKUALU NUTAANIK ALRUYAQTUQTUNIK ILIHAQTAGHAT

Avatiliriniqmut Ilihaqtaghat

Nunavunmi Ilihariaqpaalliviup Avatiliriniqmut Ilihaqtaghat quviahuutigihimayait 30nguqtut ukiut aullaqtirvianit 2017-2018-mi maniliurniqmut ukiumi nakuuyumik aulahimmaaqhutik 1987mit. Ahiagullu hapkua ingilraaqnitaghat, Ilihaqpaalliqvik nakuuyumik iniqtigtut malruungnik ukiunik lqaluktuutiaqmi aulapkainiaqhimaplutiklu aadlamik malruungnik ukiunik katimaqatigiingnit aulapkaqtitauyunik Mittimatalingmi.

Uyarakhiurniqmut Ilihaqtaghat

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat nakuuyumik havaqatigiliqtut taapkualu Val d'Or Ilihaqpaalliqviat ilihaitjutighaliuriamik ilitaritjutiniktippilugit nunap iluani uyarakhiurniqmut ilihaitjutighanik ilihaitjutighaat talvuuna Sanatuliqsarvik Hanayighat Iliharviat. Aulapkainiariaghait tamangnik Uyarakhiurniqmut Ilihaqtaghanik naahurivaktut pingahuannit ilanganik manikharniqmik. Hamuuna angirutikkut, Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat aulapkaihimmaaqpaktuq akhuurutauyunik uyarakhiurniqmut-ilauuyut ilihaitjutighanik Nunavunmiunut nakuruttiqtauyaamik talvanngat aviktuqhimayum akliyuummiqtuq uyaraghuiqtiiit.

Nunavut Nutaanguqtiriniqmut taamnalu Qauyihaiyit Havakviat: Qauyihainiqmut Ihumagilluaqtangit

Nunavut Nutaanguqtiriniqmut taamnalu Qauyihaiyit Havakviat munariyakhait tuniqhaiyaamik ayurnaqtunik qauyihainiqmik Nunavut Nunataarvianit malikhugu taamna Nunavunmi Ayurnaqtunik Qauyihaiyit Maligaat.

NIRI ayurnaqtunik qauyihaiyit laisiutait ihariagiayayut Qauyihainiqmut inungnik, timitigut/pitquhiuyunik aaniaqtailiniqmulu qauyihaiyinut kihimi annutighanik qauyihaiyinut atuqtaulaittut (laisiniktitauplutik Havakvianit Ilitquhiliqiyit Pitquhiliqiyillu).

NIRI-kut Qauyihainiqmut laisingit 60%-nguyunut qauyihaiyinut tuniyauvaktut Nunavunmi. Nunavut Nutaanguqtiriniqmut taamnalu Qauyaiyit Havakviat titiraqhimayut ukium naunaikutainik katitqhimayut laisiqaqtunit qauyihaiyinit Nunavunmi. Utuqqait titiraqhimayut piinarialgit qaritauyakkut pulaarhugu hamna www.nhri.nu.ca. Taapkua 2017-mi katitqhimayut iliuraqtauniaqtut 2018-mi.

ILITTUQHITIT NAATJUHIILLU 2017

136 Ihivriuqniqmut Havauhikhat Nunavunmi

- 17 Aaniaqtailiniqmut Ihivriuqniqmut Havauhikhat
- 43 Naunaiyainiq Inuknik Ihivriuqniqmut Havauhikhat
- 76 Naunaiyainiq Inuungittunik Ihivriuqniqmut Havauhikhat

20 Kivalliqmi

32 Kitikmeonmi

82 Qikiqtani

10 Aadlani Avikturhimaguni

662 Atauttimut Laisilgit Ihivriuqniqmut

- 88 Aaniaqtailiniqmut
- 90 Naunaiyainiq Inuknik
- 484 Naunaiyainiq Inuungittunik

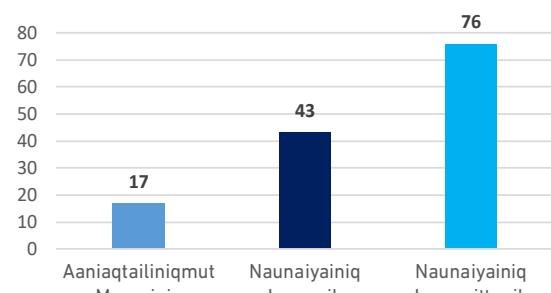
10 Laisiqaqtut Nunavunmit

131 Iliharviit Timiqutigiyauyullu unalu Timiqutigiyangit

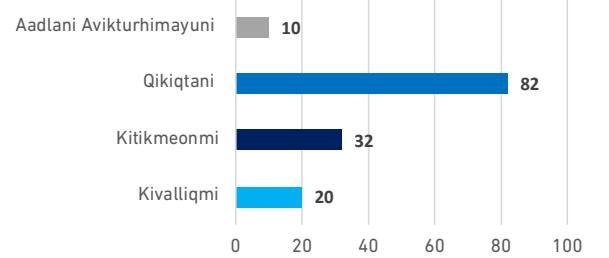
- 74 Kaanatami Iliharvikyuangit
- 31 Kaanatami Kavamatkut Timiqutigiyangit
- 5 Kaanatami Kavamaungittut Timiqutigiyangit
- 8 Amialikami Iliharvikyuangit
- 6 Nanminiqaqtut Ayuittaqtut (Cdn.)
- 7 Asian / European Iliharvikyuangit

136 Ihivriuqniqmut Havauhikhat Nunavunmi

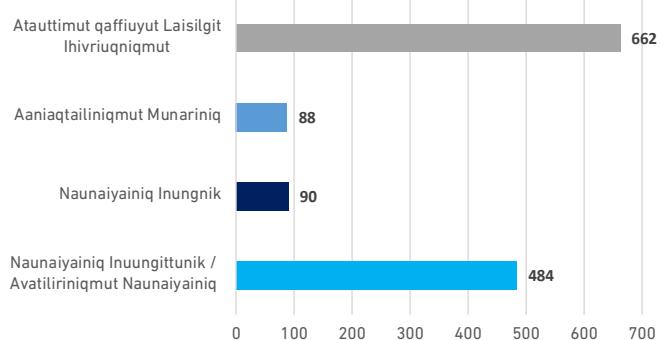
2017

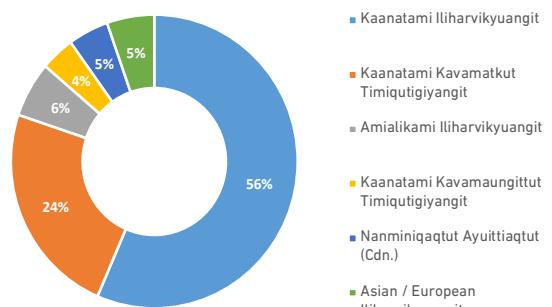
Ihuaqtumik Ihivriuqniqmut Laisingit Tuniayuuq NIRI-kunnit 2017mi

Qaffiuyuq Laisilgit Ihivriuqniqmut

Laisilgit Iliharvingit unalu Timiqutigiyangit (131 atauttimut)

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat Ihvriuqtauyut Maniit Naunaitkutait

Imaruqtirviani 30, 2018

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat: Atan'nguyaup Munariyaghait Maniliqinirmut naunaitkutait

Iliqahiutihimayut taapkua maniliqinirmut naunaitkutait talvanngat Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat ("Ilihaqpaalliqviat") tamaitalu naunaitkutat Hapkunani Ukiuq Tamaat Naunaitkutanit munariyaghait taapkua Ilihariaqpaalliqviup atan'nguyait ihivriuqtauhimayullu angiqtauhimayullu talvanngat Katimayiit Ataniqtuqtuiyut. Taapkua maniliqinirmut naunaitkutanit iliqahtihimayulik ilangit maningnik, talvaniittut manighautinit naunaqtunut utiqtauyughanut taapkualu hapummiyahimayut havaktinut hivunighami ikayuutighait, ihumaliuqtauhimayut Atan'nguyaup ihuaqnighakkut ihumaqhuliugaigut ihumaliutiarniqmullu.

Taapkua maniliqinirmut naunaitkutait iniqtauhimayut malikhugu taamna Kaanatami inungnik ikayuqtuiyut maniliqiniqmut havauhiit (PSAS). Maniit naunaitkutait takuqkaqtitauyuq ahinilu Hapkunani Ukiuq Nunngutaanut Naunaitkutainit maliguattiaqtuq taapkununnga maniliqinirmut naunaitkutainut.

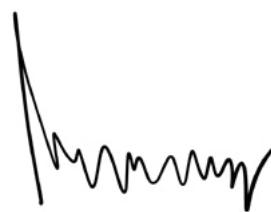
Havaktinik munaqtiaqhutik maniliqinirmut naunaipkainiqmik, atan'nguyat aulapkaivagait aulapkaiyumayaillu maniliqinirmut munaqtaghat taapkualu atan'nguyat munarhiniqmut havauhiit havauhiitalu hanayauhimayuq ihumaalungnaiyaqhugit taimaa ihuaqtumik uqariiyaqtaminik maniliqutingit angiqtauhimayut, nanminiit hapummiutihimayait munariyauyullu ihuaqtullu naunaitkutat pihimayauyut. Hapkuat munaqhitit havauhiillu hanayauhimayut taimaa ihuaqtumik havauhiqariamik, nalaumaniinut maniliqinirmut naunaitkutat, kinguvaihimaittumik upalungaiyarniq nakuuyunik maniliqinirmut naunaitkutanik taimaalu maliguattiarlqimik Ilihariaqpaalliqviup maligainik maliquyauhimayullu ihariagiayauyut.

Katimayiit Ataniqtuqtuiyut munaqtuiyut atan'nguyenik taimaa havaaghaita iniqhimayaaghainik maniliqinirmut naunaipkainiqmik iluanillu havakviup munaqhiniqmik. Katimayiit Ataniqtuqtuiyut, amihuuyut havangittut ilihaqpaallivingnit, katimavaktut qakunguraangat atan'nguyaillu hilataanillu maniliqinirmut ihivriuqhiyi. Hilataanit maningnik ihivriuqhiyit ayurnaittumik akiittumiklu ilittuqhitivigiinnarialgit taapkua Katimayiit Ataniqtuqtuiyut.

Ilihaqpaalliqviup inmikkut hilataanillu maniliqinirmut ihivriuqhiyiit, Maniliqiniqmk ihivriuqtiruaq Kaanatamit, munariyakhait maniknik ihivriuqniit maniliqutingit taapkualu maniliqinirmut naunaitkutait Ilihaqpaalliqvium takupkaiyamiklu taiguagakanik talvannga.

Sheila Kolola
Angayuqqaq
18 Apitilirivikmi, 2018

Marcelo Parungao
Munaqtuiyuq Maningnik
18 Apitilirivikmi, 2018

Pihurrhaarhimaplugu hamna titiraittuq. Havakvinga Kiinauyaliqiryuap Ihiviuitinga naunaiyanngitaa numiktirininnga uuma taiguagakhaq Qablunaatitut Inuinnaqtun.

NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaitkutat Maniliqinirmut
Qanuringayaaghainik Imaruqtirviani 30
(tausit taalauyunit)

	2018	2017
Maniliqinirmut nanminiit		
Manik (Naunaitkutaq 4)	46,671	41,947
Maniit utiqtakhat (Naunaitkutaq 5)	2,978	2,358
Naallugit maniliqinirmut nanminiit	49,649	44,305
Akiliriaqaqtun		
Akilirialit naunaiqtauhimayullu akiliriaqaqtun (Naunaitkutaq 6)	4,140	3,580
Akiliqtakhaq Nunavut Kavamaanut (Naunaitkutaq 11)	7,407	4,722
Kinguvaqtihimayuq kaantulaaqtinirmut maniliugait	598	250
Akituyut atuqtauyut atugat (Naunaitkutaq 7)	182	190
Ayuiqhaqpaalliqvingnut manighat (Naunaitkutaq 8)	1,854	1,656
Havaktut hivunighami ikayuutikhaq (Naunaitkutaq 9)	1,468	1,826
Naallugit akiliriaqaqtun	15,649	12,224
Naallugit maniliqinirmut nanminiit	34,000	32,081
Maniungittut nanminiit		
Maninngulaaqtut akituyut nanminiit (Naunaitkutaq A)	1,206	911
Akiliriqhimayut maniit	12	63
Naallugit Maniungittut nanminiit	1,218	974
Katitiqhimayut amiakkuit	35,218	33,055

Angiqtauhimayut kaantulaaktunut havaaghat (Naunaitkutaq 12)
Naahurinnaittunut (Naunaitkutaq 15)

Naunaitkutat iliqahiutihimayut taamnalu naunaitkutaq ihariagiyauyut ilauyut hapkununnga
maniliqinirmut naunaitkutanut.

Angiqtauuyut Katimayiinit

Sue Ball
Ikhivautalik Katimayinut

NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT**Naunaikutat Aulapkainiqmut taapkualu Katitiqhimayut****Amiakkuit ukium nunngutaanut Imaruqtirviani 30****(tausit taalauyumik)**

	2018mi Manitt	2018mi (Atuqtauuhimayut)	2017mi (Manighautit)
	Atuqtaghait		
Manikhaakhangit			
Kaantulaaktunit maniliuqtait (Naunaikutaq 11)	9,642	9,709	9,002
Iliharutimiknut akiliqtaghait	1,100	1,144	1,061
Hiniktarvikhaanut niridjutikhaanullu	850	944	681
Hunavaluknut maniliurutikhat utiqtitauhimayullu	2,065	515	499
Niuviganit maniliuqtangit	350	392	309
Naallugit Manikhaaghaghit	14,007	12,704	11,552
Akiliqtaghat (Naunaikutaq 10)			
Hanayighanut, Nunallaqni Ungahiktumillu Ayuirhaqtuq Ilihaqtaghait	13,267	14,212	12,713
Havaat Ikayuutauuyut Akiliqtauuhimaittumik (Naunaikutaq 11)	-	11,729	10,738
Ilihaqtunut Ikayuutikhat	5,518	8,004	6,242
Titiqqiqiyiit	8,314	7,684	7,712
Ilihainiqmut taapkualu Ilihaqtinnatik Ilihaqtut Ilihaidjutikhaq	7,738	4,598	5,057
Aanniaqtaliniq Inuuhiqattiarneqtaaqlu Nanminiqarniqmut	6,313	3,831	4,960
Inuit Uqauhiinik taapkualu Ilitquuhinik Ayuiqhaqviit	3,214	3,656	3,664
Piqqusilirivvikkut	3,649	3,429	4,106
Qauyihaqniqmut Alruyaqtuqtunullu Havakviit	2,001	2,553	2,543
Maligaliqiniqmiq Ayuiqhaqvik	1,612	708	60
Naallugit Akiliqtaghat	51,626	60,404	57,795
Atukkat ukiumut hivuani Kavamatkunnit Manikhartinnatik	(37,619)	(47,700)	(46,243)
Kavamatkunnit Manikhautit (Naunaikutaq 11)	37,619	49,863	48,357
Amiakkuit ukiumut	-	2,163	2,114
Katitiqhimayut amiakkuit - atulihaaqtumi ukiumi	33,055	33,055	30,941
Katitiqhimayut amiakkuit - nunguviani ukiuq	33,055	35,218	33,055

Naunaikutat iliqahiutihimayut naunaikutaqlu ukuat ihariagiayayut ilagiplugin hapkununnga maniliqinir-mut naunaikutanut.

NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT**Naunaitkutat Aadlangurniinut talvani Amiakkuit Maniliqinirmut****Nanminiinut ukium nunngutaanit Imaruqtirviani 30***(tausit taalauyunit)*

	2018mi Astuqtauuyughat	2018mi Atuqtauhimayut	2017mi Atuqtauhimayut
Amiakkuit ukiumut	-	2,163	2,114
Maninnguqtaulaaqtut akituyut nanminiit (Naunaitkutaq A)			
Ilaliutihimayut	(265)	(618)	(546)
Ahivaqtauyut	-	199	-
Akiliqtauffaaqtut	150	124	181
	(115)	(295)	(365)
Amiakkuit (ilaliutihimayut) atuqtunit akiliriqhimayunik maniit	-	51	29
Aadlangurniit amiakkuinut maniliqinirmut nanminiinut	(115)	1,919	1,778
Naallugit maniliqinirmut nanminiit - atulihaaliqtumi ukiuq	32,081	32,081	30,303
Naallugit maniliqinirmut nanminiit - nunguviani ukiuq	31,966	34,000	32,081

Naunaitkutat iliqahiutihimayut naunaitkutaqlu ukuat ihariagiyyauyt ilagiplugit hapkununnga maniliqinirmut naunaitkutanut .

NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaikutat Maniktuqtainut
ukium nunngutaanit Imaruqtirviani 30
(tausit taalauyumiq)

	2018	2017
Manik tuniyauyt talvannga (atuqtauyut hapkununnga) aulapkaiyunut		
Kavamatkut aittuutit	38,134	37,619
Kaantulaaktut	9,333	9,773
Ahinit aittuutit	2,464	2,110
Akiliqtauyut havaktunut	(27,181)	(37,462)
Akiliqtauyut niuviqviuyunut	(17,771)	(15,074)
Manik ilaliutihimayuq	371	283
Manik tuniyauyt talvannga (atuqtauyut hapkununnga) aulapkaiyunut	5,350	(2,751)
Manik tuniyauyt talvannga (atuqtauyut hapkununnga) akituyut hunavaluit		
Maninguqtaulaaqtut akituyut nanminiit niuviqtanginnut	(526)	(391)
Manik (atuqtauyut hapkununnga) tuniyauyuq talvannga akituyut hulilukaarutainik	(526)	(391)
Manik tuniyauyt talvannga (atuqtauyut hapkununnga) maniliurniqmut hulilukaarutinik	-	5,263
Manik (atuqtauyut hapkununnga) tuniyauyuq maniliurniqmut hulilukaarutingit	-	5,263
Manik tuniyauyt uumannga (atuqtauyut uumunnga) akiliqtauyuq hulilukaarutingit		
Akiliqtaulluarutait akituyunut atuqtauyut	(100)	(83)
Manik (atuqtauyut hapkununnga) tuniyauyuq talvannga akiliqtauyuq hulilukaarutingit	(100)	(83)
Angikliuumiqniq (Ikighivaallirniq) maningnik maniillu aadjikutavyait	4,724	2,038
Manik, atulihaaliqtumi ukiuq	41,947	39,909
Manik, nunguviani ukiuq	46,671	41,947

Naunaikutat iliqahiutihimayut naunaikutaqlu ukuat ihariagiyauyt ilagipluginit hapkununnga maniliq-inirmut naunaikutanut.

**NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaitkutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018**

1. Ilihaqpaalliqviat

a) Ataniqtuqtuiyut havaaghaillu

Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat ("Ilihaqpaalliqviat") Naunaitkutat B-mik Inungnik Ikayuqtuyut timiqutauyuq titiraqhimiayuq talvani Maniliqinirmut Titiqqiqinirmut Maliganit ("FAA") Nunavunmit taimaa imaalu aulapkaivaktut malikhugu taamna llanga 9nik FAA-mit unalu Nunavunmi Ilihaqpaalliqviat Maligaallu. Ilihaqpaalliqviat akiliqtuiyaqanngittut maniliuqtangit taaksiutinit.

Ilihaqpaalliqviat havaaghailgit ilihaqtittiyaamik amihunik ilihaqtaghanik ikayuqhugit iniqnirit ayuqhagqtut. Ilihaqtahat ukiuqtaqtumiut ihumagilluaqhugit ihariagiyaillu inmikkooqtut ukiuqtaqtumiut, havakvingnut taapkualu ukiuqtaqtumi nunallaangit. Inriamik hapkua, ilihaidjutighat havaangillu aulapkaqtitauvaktut ilihaqpaallivianit nunallaanilu tamangnik Nunavunmi. Havaaghait hapkua Nunavut Qauyihaqniqmut Havakvia, Ilihaqpaalliqvik munariyakhailu havaaghait parnaiyainiqmiklu naunaqtunik qauyihaqniqmik havaaghainik Nunavunmi.

b) Aittuutit Nunavut Kavamaanit

Ilihaqpaalliqviat aittuutinikpaktut Nunavut Kavamaanit ("Kavamatkut") uqarhimayutut Kavamaup Ihumaqhuliuqtanit (ihuarhaqhimiayuq ilainnut maniit angiqtauhimayut) taapkualu aittuutit aajjikkutavyainik maniungittumik havaakkut ikayuutinik akiittumik. Taapkua aittuutit atuqtauyukhaq titiqqiqinirmut aulapkainiqmullu taapkuninnga Ilihaqpaalliqviup inirniit taapkualu Ilhiriaryuumivingit ilihaqtaghanut Nunavunmi. Ilihaqpaalliqviat pihimalaaqtait tamaita ilakungit taapkualu munariyakhait tamangnik atukkat.

Ilihaqpaalliqvik maniit ihariagivagait aittuutauyut Kavamatkunnit aulapkaihimmaarutighat.

c) Maniit Atuqtaghat

Kaanatami inungnik ikayuqtiiit maniliqinirmut naunaitkutainit pitquivaktut aviktuqhimiayumi kuapuriisanik takupkaqtittiyaamik maniliqinirmut naunaitkutanik aallatqijingniit qanuriliurutainut aulapkainiqmут aadlangurniillu. Hapkunani amiakkuanit maniliqinirmut nanminniut aulapkaivianit parnaiyaqhimalraaqtullu. Qiqaiyarviani 31, 2018 atuqtaghat maniit nappait ilituqhitiuyut atauhiqmiq ukiumik tuniyauhimayuq aallatqijingniit ilittuqhiyaghait piyauplutiklu talvanngat Maniit Atuqtakhat taamnalu Nanminiqarniqmут Parnaiyautit.

2. Ihumagiayullaqtut maniliqinirmut maligaghaliuqhimiayut

Tunngavia takupkaqtitainiqmут

Hapkuat maniliqinirmut naunaitkutait titiraqhimiayut malikhugu taamna Kaanatami Inungnik Ikayuqtiiit maniliqinirmut havauhiit (PSAS). Hapkuat naittut naunaitkutat ihumagilluaqtaghanut maniliqinirmut maligaghaliuqhimiayunut.

a) Atuqpauhiit ihumaqhuhimayunik qauyihaqniqmullu naunaqtut

Titiraqtuiniq maniliqinirmut naunaitkutanik atan'nguyanik ihumaqhuliuvagait atuqniarahugiyailu ihuilutauyut naatjuhiinut nanminniik, akiligiaqaqtun, manikhaakhangit taapkualu maniit akiliqhimiayut naunaiqtauhimayut talvani maniliqinirmut naunaitkutainit. Taimaatut, hapkuat ihumaqhuhimayut

NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaikutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018

qauyihaqtaulaaqtut naunaqtunut. Amihuuyut ilitturinnaqtut atan'nguyait ihumaqhuqhimayait manighautuvaktut naunaqtunut atugaqnut, akiliqtauqattaqtunut manighautighaillu havaktut hivunighami ikayuutikhaq (taapkualu aanialirumi havaguillakhimagumik, akiliuhiaakhaa ahivaqtaunialu). Qanurininganiit aallanngalaaqtut atuqniarahugiyainnit. Ihulutait talvunga maniliqiniqmut naunaikutanit aallanguqhimayunik atuqniarahugiyainut hivunighami angiyuulaaqtut, kihimi, titiraqtillugit hapkuninnga maniliqiniqmut naunaikutait, atannguyait ukpiruhukput taimaa ihumaqhuqtauyut atuqniarahugiyaillu naammaintnaqtut.

b) Maniit maniillu aajjikkutavyait

Maniit taapkuanguyut tutquumavingnit amiakkuit ahivaqhugit saliuqhimayut. Maniit aajjikkutavyait taapkuanguyut hivikittut maninguqtaulaat niuvigaghat himmiqtaaqtut manikmut akiliqtaivighaqaqluni pingahunik tatqirhiutinik pingahuqtinnagilluuniit niuviqvianit.

c) Aittuutit Nunavut Kavamaanit

Ukiumi manighautauyut

Kavamatkut nuutiqhimayait ilitariyauvaktut taimaa Kavamatkunnit manikhautit taimaa manikhautit angiqtaugaangat tamaitalu ihuaqtut pitquyauhimayut naammagiyaugumik, kihimi talvunga manikharniqmut pitquyauhimayut angivallaarumik akiliqtagharyainit ilittuqhitipaqtumik akiliriaghanik.

Ilihaqpaalliqvik tuniyauvaktuq ukiumut manighautainik (tunngaviyuq aittuutit) ihumaliuqhimayut Kavamatkut maniliqiniqmut ukiunganut aallanngaupluni talvanngat Ilihaqpaalliqvium maniliqinirmut ukiunganit. Ilihariaqpaalliviup ukiumut manighautait ilitariyauvaktut taimaa Kavamatkunnit manikhautaitut talvani manikhariyat atuqvianit taapkua pitquyauhimayut naammagiyaugumiklu angiqtauhimagumilu Maligaliurvikkmit Kavamatkunnit. Ilihaqpaalliqvik pivaktuttauq ilanganik maningnik ahiagut manighautainik ihumaliuqhimagumik taimaa ahiagut manikharnik ihariattiyut. Ilanganik manikharniq ilitariyauvaktuq taimaa Kavamatkunnit manikhautit aadjikutaanit tunngaviqaqhutik ukiungani manighaqvianit.

Ikayuutikkut ikayuqtut akiittumik

Kavamatkut ikayuliqpaktut akiittumik Ilihariaqpaalliqvingnut. Hapkuat ikayuutit naunaiqtauvaktut Kavamatkut akighaigut taapkua Ilihaqpaalliqvium maniliqiniqmut naunaikutainit taimaa ikayuutit, aajjikkutavyaallu naatjuhiq iliqahiutihimayuq akiliqtaghainit.

Taimaa Kavamatkut nuutitirumik manighautinik Ilihariaqpaallivingmit talvunga Kavamatkut Havakvianut ikayuutikhanut Ilihariaqpaalliqvingnut, akiliqtuqtaghait avatquumayut manighautainit manighautauyut titiraqtauvaktut Ilihariaqpaalliqviup maniliqinirmut naunaikutainit Kavamatkunnit aittuutit, aadjikutavyaaniklu maniit ilaliutihimayuq hapkunani akiliqtaghanit. Naatjuhiit manighautinit nuutitauyut havakvingnut ikayuqtuiyaamik ilittuqhituyauhimayut naunaikutanut taapkununnga maniliqiniqmut naunaikutanit.

d) Kaantulaanut, iliharutimingnut, hiniktarvikhaanut niridjutikhaanullu maniliurutikhat taapkualu kinguvaqtitauyut maniliugakhat

Manikhaakhangit ilitariyauvaktut talvani maniliqtingit qanuriliurutinginnikluuniit angikliyuumiutiyut manikhaakhanginut.

**NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaikutut Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018**

Ilihaqpaalliqvik kaantulaaktunut ilauliqtut nanminiqaqtullu havakviit, Inuit Timiqutigiyait, kavamatuqanit aviktuhimayumilu Kavamatkut Havakviit, Timiqtauuyut avikturhimayullu kuapuriisingit ilihaitjutighaliuriqamik ilihaqtittiyaghaniklu Nunavunmi tamaat. Akiliqtauhimayut ataagut hapkua kaantulaangit tutqighaiyaamik aulapkaiyaamiklu ilihaqtaghanik iniqtaunngitkumik titiraqtauvaktut taimaa kinguvaqtitauyutut kaantulaanut manighait.

Ilihaqpaalliqvik katitiqpagait iliharutimiknut akighait aaldatlu ilihaqtut akighait ikayuriami aulapkainiqmik, iliharutinik, ilihaidjutit aadlatlu ilihaqtut hulilukaarutait. Hiniktarvikhanganut niridjutikhaanullu akighait katitiqhimayullu ikayuriami ilihaqtut nayugainnik aulapkaiyut.

Aallat manighaqtaulaaqtut angirutit

Nakuuyumik aulapkaitillugit, Ilihaqpaalliqvik atiliqhimayut angirutinik talvani maniit tuniyauvaktut Ilihariaqpaallivingnut aullaqtirutighait havaaghanik ayuqhautilgit atuqpauhirnut maningnik. Ikayuqtut hapkuninnga havaaghanik ihivriuqhilaqtut maniliqiniqmut naunaitkutainik Ilihaqpaalliqvium maliguattiarighainik havaaghanut pitquyahimayut. Talvuuna maniit utiqtitauyughat ikayuqtinut havaaghanut ilitturiyaukpat, ihuaqhaqtauhimayut ilitariyauniaqtut ukiungani ilitturiyauvianit.

e) Akiliqtaghait

Akiliqtaghait titiraqtauvaktut katitiqtaugaangamik taimaa ikayuutinik pihimaliraangamik imaaluuuniit ikayuqtauhimagumik.

f) Maninguqtaulaaqtut angiyut nanminiit atuqtitauyullu nanminiit

Ingilrutiit, havakviup ighivautait/ikpatit, igluqpait taapkualu igluqpangnut ihuarhaqpaallirniit titiraqtauvaktut akighainit akiliqhivighaagullu nalruyumik tunngaviqaqhuni talvannga ihumaqhuqhimayunit atuqtayut taimaa:

Qaritauyat aadjikutaliurutillu	4nik ukiunik
Ikhivautat ikpatit tamayat ingilrutinullu	10nik ukiunik
Igluqpangmut lhuaqhautit	20nik ukiunik
Igluqpait	25nik ukiunik
Nuutitaqtaaqtut ingilrutiit	10nik ukiunik
Ingilrutiit akituyut atuqtayut	Naitqiayauyuq atuqtavighaanit nakuuyumiklu atuqtauraarumik

Ilihaqpaalliqviat naunaiqhivagait angiyunik atuqtittiyut ingilrutiinik taimaa angiyunik aulapkainiqmullu atuqtittiyut, ihuaqqat.

Akituyunik atuqtittiyut

Tahapkuat atuqtitauhimayut nuutitaqtut tamatkinnuaqhugit ikayuutit amirnaqniillu nanminiqarniqmit talvunga Ilihaqpaalliqvingnut katitiqtauvaktut maningulaaqtutut nanminiqtut taapkualu ilauyt angiyunut atuqtittiniqmut havaaghait. Tamangnik titiraqtauvaktut ikitqiyakkut tajja akighainit ikiniqhanik atuqtittiniqmit akiliqtuiyunit akighalluangagullu ayuqnaittuq atuqtitauyumut nanminiqmut, aullaqtiauluni atuqtittilihaaqqat.

**NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaikutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018**

Aulapkaiyut atuqtittiyut

Tahapkuat atuqtitauhimayut nuutitaqtut tamatkinnuaqhugit ikayuutit amirnaqniillu nanminiqarniqmit nuutitaungittut Ilihariaqpaallivingnut. Atuqtayunut akiliqtaghat ataagut aulapkaiyut atuqtittiyunik akighaat nalruyumiit tunngaviqaqtuq atuqtittivighaanik akiliqtuiyaghaunngittutik.

g) Havaguillagumayunut

Ilihariaqpaalliviu havaktingit havaguillaghimalaaqtut titiraqhmayutut havaaghainit. Taapkua akilirialgiit havaktunut havaguillagumayunut ikayutikhaq naunaiqhimayuq talvani Akilirialiiit taapkualu angikliyuumiqhimayut akiliriaqaqtun talvannga Naunaikutat Maniliqinirmut Qanuriningat ikayutikhatut angikliyuumiqhimayuq havaktunut.

h) Havaktut hivunighami ikayuutikhaq

Havaguiqhimayut ikayuutikhait

Piinnarialgit havaktit Ilihaqpaalliqvingnit ikayuqtauvaktut taapkuninnga Inuit Ikayuqtiiinik Manighautait Ikayuutighat ("Ikayuutighat"), ilitturinnaqhimayuq ikayuutinut parnaiyautit aulapkaqtitauhimayuq maligaliuqvingnit ikayuqtauplutik Kavamatuqanit Kanatami. Ikayuutighat akiliqtuqvigiquayayut tamangnit havaktinit Ilihaqpaalliqvingnillu akiliqturiamik ikayuutinut akighait. Ihumagiplugu maligaliuqhimayut tajja, taamna Ilihaqpaalliqvik maligakkut hanavikkullu ikayuutinik akiliqtuiyariaqanngittut ihumagiplugit hivuanit ikayuutinit manighautinillu ihuinaarutinik Ikayuutinit. Taimaa, havaktit akiliqtaghatit ilitariyauvaktut akiliqtaghatut ukiumi havaktiit ikayuqtuvianit imaal tamatkiumayumik ilittuqhitiuyuq manighautinut ikayuutighait Ilihaqpaalliqvium.

Akiliuhiarhimmaangittunut ikayuutikhait

Talvuuna havaakhanut uqauhirnit, piinnarialgit havaktiit manikhaqtaaqut akiliuhiarhimmaangittunut manikharnik ikayuutikhaq havaguirumi, havaguiqpiarumi ahivainiqmullu akighait havagaqtaillugu ukiunik havaghimayainik. Taapkua ikayuutikhait akigait akiliqtauvaktut havaguiraangamik, havaguiqpiarumi huiqtuqaqqalluuniit havaktumik. Naahuriyauyuq akighaat ikayuutinut ilitariyauvaktuq talvannga havaktiinit havaghimayainut. Katitiqhimayut ihiivriuqhimayullu naatjuhiit naunaiyariamik akighaita hapkuat ikayuutikhait parnaiyaqtauhimayut aturhutik naatjuhirnik ihumagiplugit atan'nguyait ihumaqhuqhaqtait nakuuniqhakkut. Ilihaqpaalliqvik havaguiqhimayunut akiliqhivaktut manighautinik ikayuutighait piinnarialingnut havaktinut ihumagiplugit ukiut havaghimayait kingulliqpaarlu akiliqtauvagaat, ahivainiqmullu ikayuutinik ihumagiplugit ukiut havaghimayait nunallaangallu turaaqvigiyat. Hapkuat ikayuutikhait ilittuqhitiuyut havaktit hivunighami ikayuutighainut havaaghainik Ilihaqpaalliqvium akiliqtauyughanik hivunighami akiliqtuqhugu.

Iliqahiutihimayait Hapkunani akiliuhiarhimmaangittunut manikhanit ikayuutikhauuyut havaktinut katitiqhiinnarialingnik atuqtaungittut aanialirumi havaguillakhimatjutighait. Kihimi, tahapkuat piinnarialiutait pipkaitjutauyuitut atuqtaunginnarialiuplutik aanialirumi. Katitiqhimayunik aanialirumi havaguillakhimatjutat atuqtauniarahugiyauyut hivunighami ukiunit ihumaliuqtauvaghutik pilaarutingit ihumagiayauyut atuqtauyukhat Hapkunani maniliqinirmut naunaikutainit.

**NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaitkutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018**

i) Maniliqinirmut ingilrutit

Maniliqinirmut ingilrutit ilitturiyauvaktut maningnik nanminikkut maningniklu akiliqtaghakkut avighimaniigut.

Kinguani titiraqhimagayut Ilihariaqpaalliviup maniliqinirmut ingilrutait ilauyullu qauyihaqiqmut tunngaviait Imaruqtirviani 30, 2018.

Maniliqinirmut Nanminiit:

Maniit
Kiinauyat utiqtakhat
Hivikittut niuvigaghat

Qauyihaqt Tunngavia:

Akighaat
Akighaat
Akighaat

Maniliqinirmut Akiliriaqaqtun:

Akilirialit taamnalu angikliyuumiqhimayut akiliqtaghat
Akiliqtukhaq Nunavut Kavamaanut
Ayuiqhaqpaalliqvingnut manik

Qauyihaqt Tunngavia:

Akigha
Akigha
Akigha

Tamangnik maniit nanminiit qauyihaqtauvaktut ukiuq tamaat ihulutiqariaghainik. Maniit nanminiit ihulutiqaraangamik, ihulutinut maniyyautit titiraqtauvaktut talvani Naunaitkutanit Aulapkainiqmut Angikliyuumiqtullu Amiakkuit. Manighautit naunaqtunut atugaqnut ihumaliuqtauvaktut atannguyait nakuuniqhakkut ihumaqhuqhimayainit maniyyautauniaqtunut.

j) Ihariagiyauniat

Ihariagiyauniaqtunut akighat akiliriaqanngulaaqtut taimaa atuhiq amihulluuniit hivunighami huliyuqarniqqat imalauniit pittailihimagumik. Taimaangunniqqat hivunighami huliyuqarniqqat imala ihumaqhuqhalaarumik maniyyautinik, ihumaqhuqhimayunik akiliqtaghat angikliyuumirumi imala akiliqtaghaq titiraqtauvaktuq. Atuqtauniarahugiyaunngitkumi imalauniit akiliqtaghaq ihumaqhuqtaulaitpat, ihariagiyauyuq ilittuqhitiauvaktuq naunaitkutanit maniliqiniqmut naunaitkutanut imala akiliqtaghat angikliyuumiyuttut.

k) Ilauyunut ilagiyait maniliqutait

Qitqanit-havakvium maniliqutait

Ilihaqpaalliqvik ilauyuq nanminiqarnikkut tamangnut Kavamatkut Nunavunmi havakviliuqhimayunut Aviktuqhimayumilu kuapuriissanut. Ilihaqpaalliqvik havaqatigivagait hapkua timiqutauyut nanminiqaqhutik, atuqtaulluaqtukkullu himmiqtuiniqmut havauhikkut. Hapkua maniktuutigiyait qauyihaqtauvaktut himmiktuiniqmut akighaigut, naatjuhiyuq ihumaliuqhimayuq angiqtauhimaplunilu ilauyunit.

Aadlat ilauyunit maniktuutigiyait

Aallat ilauyut ihariagiyaullaqtut havaktiit (Angayuqqaaq, CFO, Atannguyait, Angayughiiit Atannguyait, Katimayiit, qanuqlu), ilaita atannguyait havaktiit, timiqutiillu munaqtauyut atanngayulluanit havaktiit ilamingnilluuniit.

NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaikutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018

Ilauyunit maniktuitit, ahinik taapkuninnga timiqutiit-iluanit maniktuitait, titiraqtauvaktut himmiqtuiniqmut akighaigut, naatjuhiuyuq ihumaliuqtauvaktuq angiqtauvaghunilu ilauyunit.

I) Akiliriiqhimayut maniit atuqtaghait

Akiliriiqhimayut maniit atuqtaghait atuganunngaqpaktut atuqtauvighaanit.

3. Atuqtittiviat nutaanik maniliqinirmut havauhilluat

Inuit Ikayuqtiiit Maniliqinirmut Katimayit (PSAB) nutaanik maniliqinirmut havauhilluanik atuqtittiquiyut ukiumi nutaami talvani qaangirumiluuniit Qitiqqauyarviani 1, 2017.

Talvuuna, Ilihaqpaalliqviat atuqtittivallialiqtait maniliqinirmut maligaghaliuqhimayuq talvani Timiqutauyumiluani maniktuitait (PS 3420). Una nutaaq llanga havauhilluanik aullaqtirutauyuq qanuq titiraqtuiyaamik naunaiqhitiyaamiklu maniktuitainik akunngani inuit ikayuqtiiit ilauyuqaqtunik taapkuninnga kavamatkut naunaiqhitiiyinik tamangnik aulapkaiyitut aittuqhiyitullu. Mihingnautiqanngittut Ilihaqpaalliqvium maniliqiniqmut naunaitkutainut atuqtittivaalliqhutik hapkuninnga nutaanik havauhilluarnik. Takulugu titiraq 2(k) takuyaamik Ilihaqpaalliqvium timiqutait-iluani maniliqiniqmut maligaghaliuqhimayait.

Ilihaqpaalliqvik atuqtittivalliahimayaillu nutaaq maniliqinirmut havauhilluat Ilauyunut ilanganik ilittuqhithimayunik (PS 2200), Nanminiit (PS 3210), Ihariagayanut nanminiit (PS 3320) taapkualu Kaantulaaktittiniqmut pilaarutit (PS 3380). Mihingnautiqanngittut Ilihaqpaalliqvium maniliqiniqmut naunaitkutainut atuqtittivaalliqhutik maligaghaliuqhimayunik. Atuqtittivallianiiit PS3380-mik ahiagut naunaitkutanik ilittuqhithimayughat. Takulugu titiraq 13 Kaantulaaktittiniqmut pilaarutit ilittuqhithittiniqmut.

Ilihaqpaalliqvik atuqtittivallialiqtait hapkuat maligaghaliuqhimayut naahuriyainnun. Atuqtittivalliaayut hapkuninnga nutaat havauhilluat mihingnautjutaunngittut qanurininganianut Ilihariaqpaalliviup maniliqinirmut naunaitkutainut, ahiagut ilittuqhitiinik.

4. Maniit	2018	2017
Maniit	\$ 46,671	\$ 41,947

Maniit aajjikkutavyainik huittuqaqtuq 30 Imaruqtirviani 2018 talvaniluuniit 2017

5. Kiinauyat utiqtakhat	2018	2017
Ilihaqtut utiqtakhat		
Nunavut Kavamanga	\$ 430	\$ 474
Ilihaqtut atugait	592	988
	1,022	1,462
Kaantulaaqtitayunit utiqtakhat		
Nunavut Kavamanga	813	1,002
Aallat	2,026	1,206
	2,839	2,208
Aadlat utiqtakhat		
Nunavut Kavamanga	8	4

NUNAVUNMI ILIHARIAQPAALLIVINGIT
Naunaikutat Maniliqinirmut naunaikutangit
Imaruqtirviani 30th, 2018

Aadlat	254	253
	262	257
Atauttimut utiqtakhat	4,123	3,927
Ahivaqlugu: Manikhaq naluyamiknut atukkat		
Ilihaqtut utiqtakhat	(870)	(1,318)
Kaantulaaqtauyunit utiqtakhat	(273)	(223)
Aadlat utiqtakhat	(2)	(28)
	\$ 2,978	\$ 2,358

PKatiquqhimayuittuq atugaqnik utiqtitauyughanik ahinit niuviqtinit, taapkua kihimi Kavamatkut – \$1,251 (2017 - \$1,480) manighautauyuq \$430 (2017 – \$482).

Malikhugu taamna Ilanga 82 FAA-mit, huuhuiqtittihimayughanik angiatauyughat Katimayinit Ataniqtuqtuiyunit ukiungani 2018 taimaa \$666 (2017 - piittuq).

6. Akilrialgit taapkualu angikliyuumiqhimayut akiliriaqaqtun

	2018	2017
Himmautingit akilrialgiit taapkualu angikliyuumiqhimayut akiliriaqaqtun	\$ 2,298	\$ 1,698
Havaktut ikayuutikhaq akilrialgiit	1,600	1,668
Manik iliuraqhimayuq akilrialgiit	242	214
	\$ 4,140	\$ 3,580

Naatjuhiit maniit qulaani maniliuyuittut.

7. Akituyut atuqtauyunut atugat

Akituyut atuqtauyut atugat ihumaliuqtauvaktut kaantulaaktittiniqmut ikiniqhakkut akighainik atuqtauyughat Imaruqtirviani 30-mi.

	2018	2017
Naallugit ikiniqhait atuqtauyunut akiliqtaghat	\$ 217	\$ 209
Ahivaqlugu: Atugaqnit nauvalliayut (naallugit akiliqtaghanganik nauvalliayunit akighait naahuriyauyut)	(35)	(19)
Tadja Akighaat ikiniqhanit atuqtauyut akiliqtaghait	\$ 182	\$ 190

Hivunighami ikiniqhait akiliqtaghait tamangnut tallimanut (5) maniliurniqmut ukiunut taapkuanguyut:

2019	\$ 92
2020	63
2021	29
2022	26
2023	7
	\$ 217

NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaikutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018

Atuqtauyunut akiliqtaghat aviktuqtauvaktut akunngani akiliqhifaarniq akiliqtaghannguqtunut nauvalliayunillu akiliqtaghat. Ikiniqhait akiliqtaghat ahivaqlugu hivulliqmit akiliqtaghannguqtut ilittuqhitiuyut naatjuhiinik nauvalliayut akighainik atuqtauyunit. Nauvalliayut akighait kititauvaktuq atuqhugu aajjikkutaq akighilaarutit atuqtauvaktut qauyihaiplugit tajja akighaita ikiniqhait akiliqtaghatit atuqtauvaktut akiliqtaghanut atugaqnut atuqtittiniqmit aullaqtivianit atuqtittiyut akiliqtuivighaanit.

Nauvalliayunit akighait ilaayut akituyunik atuqtittiniqmit ukium nunngutaanit \$21-nguyuq (2017 - \$16) taimaa akighaqarluanganit nauvalliayunit 27.47%-nguyuq (2017 - 32.17%-nguyuq). Taapkua akituyunik atuqtittiyut atugaq nutqaqtitauniaqtuq talvani maniliurniqmut ukiumi 2019-mit talvunga 2023-mut.

8. Ayuttut ayuiqhaqpaalliqvingnut maniit

Ilihaqpaalliqvik pitquyauhimayut ataagut taamna Nunavunmi Havaktit Katimayiit Katimaplutik Angirutait taimaa ikayuqtuilutik naatjuhirnik taimaa 4%-nguyumik (2017 – 4%-nguyuq) ilihaiyt akilihiugaghainit taapkununnga ayuttut ayuiqhaqpaalliqviat havaaghainut. Ikayuutit talvunga ayuttut ayuiqhaqpaalliqviat manighainut ukiumi taimaittut \$326 (2017 - \$341) hapkualu naatjuhiit titiraqhimagayut akiliqtaghatut talvani Naunaikutanit Aulapkainiqmut taamnalu Katitiqhimayut Amiakkuit.

Taamna ayuttut ayuiqhaqpaalliqviat manighait ilittuqhitiuyuq katitiqhimayunik ukiuq tamaat manigharnik ayuttut ayuiqhaqpaalliqvighait havaaghainut, ahivaqhugit katitiqhimayut akiliqtaunginnarialgit ayuiqhaqpaalliqirmut akighait. Ilihaqpaalliqvik naahuriyut taimaa havaaghait iniqniaqhimayait hivunighami Akiliqtauyughanut tughirautinut.

	2018	2017
Angmaqtirvianit maniit	\$ 1,656	\$ 1,624
Ilalugu: Aittuutit	326	341
Ilalugu: Nauvalliayunit maniliugait	16	16
Ahivaqlugu: Ayuttut ayuiqhaqpaalliqviat akiliqtaghatit	(144)	(325)
Umikvianit amiakkuit	<u>\$ 1,854</u>	<u>\$ 1,656</u>

9. Havaktit hivunighami ikayuutikhait

a) Havaguirumik maniit ikayuutikhait

Piinnarialiuyunut havaktinut Ilihaqpaalliqvingnit ikayuutilgit ikayuutinit. Ikayuutit akiliqtuquyauhimayut tamangnit havaktinit taapkualu Ilihaqpaalliqvingnit. Angayuqqaq Maniliqiyit Katimayiinit ihumaliuqpagait havakviit akiliquhimayait ihumagiplugit amihuuyut havaktiit akiliqtaghatit. Akiliqtaghatit akighait atuqtauyut ukium nunngutaanit 1.01-mik tapitauhimayut havaktinut ilauliqtut Ubluqtuhirviani 1-nguqtinnagu, 2013 imaal 1.00-mik tapillugu havaktinut ilauliqtut atulihaliqtumi Ubluqtuhirviani 1, 2013 (1.01-mik imaal 1.00-miklu tapillugit ukiumut hivuanit).

Kavamatuqatkut Kanatami akiliqhiyaghaglit maligakkut ikayuutinik ilaayut ikayuutighanut. Havaguiqhimayut ikayuutait aklivalliavaktut amihuuniqhanut taimaa 35-nik ukiunik akighaqalutik ukiuq tamaat 2%-nguyumik akiliqtauyughanit tapillugit taimaa nakuuniqhanit tallimauyunit ukiunit maniliuhimayarnit. Ikayuut parnaiyaqtauvaktut talvani Kanatami Havaguiqhimayut ikayuqtiiinit iniriiqhimayullu akittuqniigut.

**NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaikutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018**

Ilihariaqpaalliviup taapkualu havaktiit akiliqtaghait ikayuutinut ukiumut taimaittut:

	2018	2017
Ilihaqpaalliqvium akiliqtaghait	\$ 1,811	\$ 1,955
Havaktiit akiliqtaghait	1,781	1,792

b) Akiliuhiarhimmaangittunut maniit ikayuutikhait

Ilihaqpaalliqvik akiliqhivaktut havaguiqhimayunut manighautinik piinnarialingnut havaktinut ihumagipluginit ukiungit havaghimayait kingulliqpaaqlu akiliuhiaghait, ahivainiqmut ikayuutinik ihumagipluginit ukiungit havaghimayait nunallaangallu nayugaat aanniarniqmullu havaktaillinirmut ikayuutaillu ihumagipluginit ikaaqniit havaghimayait havaktim akiliqtauvagait. Hapkua ikayuutinut parnaiyautit hivuanit-manighayuittut talvuuna nanminiqanngittut, talvuuna parnaiyautit atugaqaliqpaktut aajjikkutaanik katitiqhimayunut ikayuutinik akiliqtaghainik. Hivunighami ikayuutit akiliqtauvangniaqtut hivunighami manighautainit.

Atuqtauhimalluaqtunit, katitiqhimayunit havaktiit manighautainit, taimaaqhimayunit havaguiqpiqahimayunit, ahivainiqmit aanniaqnirmut havaktailinirmut ikayuutinut havaaghait maniliqiyiit naunaikutaghait, ihivriuqtauvaktut pingahut ukiut naattaraangat naahuriyaghakkut. Nutaatqiyaq naunaikutaq titiraqtauhimayuq talvani Qiqaiyarviani 31, 2018.

Taapkua angikliyuumiqhimayut akiliqtaghat ukium nunngutaanit taimaittut:

	2018	2017
Havaguirumi, havaguiqtuq havaguiqpiqahimayullu	\$ 598	\$ 837
Aanialirumi havaguillakhimayut	535	519
Ahvainiq	335	470
Naallugit havaktut hivunighami ikayuutikhait	\$ 1,468	\$ 1,826

Atuqtauniarahugiyauuyut kititirniqmik hapkuninnga ikayuutinik atannguyam ihumaliuqhimayait nakuutqiyakkut taimaittut:

	2018	2017
Ikayuutinut havaaghait Qiqaiyarviani 31:		
Akighilaarutit akighait	3.0%	2.6%
Akighaita ikayuutit akittuqpalliania	3.0%	3.0%
Ikayuutit akighait ukium nunngutaanut Qiqaiyarviani 31		
Akighilaarutit akighait	2.6%	2.9%
Akighaita ikayuutit akittuqpalliania	3.0%	3.0%

NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaikutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018

10. Maniit atuqtauyut hunavalungnut

	Ahiitilauyut	Aadlat	2018	2017
Akiliuhiaghait havaktillu ikayuutait	\$ 1,556	\$ 29,827	\$ 31,383	\$ 32,043
Akiliqtaghat ayuittut ikayuutaillu	1,550	8,103	9,653	8,800
Igluqpangnut qulliqnullu	8,623	648	9,271	7,988
Igluqpangnut	-	2,859	2,859	1,547
Tingmitjutit	-	2,337	2,337	2,585
Hunavaluit hunaqutighallu	-	1,720	1,720	1,909
Tuhaqtittiniqmut	-	727	727	682
Iklumi hunaqutit ingirlutillu	-	699	699	688
Agyaqtatqut akighait titiraqaqvikkuuqtullu akigha	-	473	473	364
Naunaipkainiq ilittuqhitzivallianiqlu	-	390	390	554
Aittuutit talvunga ayuiqhaqpaalliqviit manighautainut (Naunaikutaaq 8)	-	326	326	341
Akiliqtauyughat (Naunaikutaaq A)	-	324	324	181
Utuqqanut atukanut Akighait (utiqtauhimayut)	-	242	242	113
	\$ 11,729	\$ 48,675	\$ 60,404	\$ 57,795

11. Ilauyt ilauyunit maniktuutit

Ilihaqpaalliqvik ilauyuq nanminiqarnikkut tamangnut Kavamatkut Nunavunmi havakviliuqhimayunut Aviktuqhimagumilu kuapuriissanut. Ilihaqpaalliqvik havaqatigivagait hapkua timiqutauuyut nanminiqaqhutik, atuqtaulluaqtukkullu himmiqtuiniqmut havauhikkut (kihimi ikayuutinut akiittumik ihumaliuqtauvaluktut Kavamatkut akiliqtaghaigut). Hapkua ilauyunit ilauyut maniktuutit ilittuqhitiyauuyut ahinit hapkunani maniliqiniqmut naunaikutanit, Ilihaqpaalliqvik hapkuninnga maniktuqpaktut:

(Takulugu kingua makpiraq)

Kavamatkunnit manikhautit

	2018	2017
Maniit angiatauhimayut piyait Kavamatkunnit	\$ 38,134	\$ 37,619
Ikayuutikhamik tuniayuq akiittumik	11,729	10,738
Naallugit Kavamatkunnit manikhautit	\$ 49,863	\$ 48,357

Kavamatkut manighakkut ikayuqpagait Ilihariaqpaallivik aulapkaitjutighait Qitiqqauyarviani 1mit Qiqaiyarviani 31mut aippaagunnguraangat. Ilihaqpaalliqvik ilitarivagait Kavamatkut manikhautait maniliuqhimayatut Qitiqqauyarviani 1-mi. 75%-nguyuq (75%-nguyuq) maningnit ilitariyauyunit iliqahtiutihimayut kavamatkunnit manighautit tikkuqaqtauhimayut hivulliqpaanut 9-nut tatqiqhiutinut Ilihariaqpaalliviuup 2018/19 maniliurniqmut ukiunganut.

Kaantulaaktittiniqmit Maniliugait

Manighautinit taapkuninnga \$9,709-taalauyut (2017 - \$9,002) kaantulaaktittiyut maniliugainit ukiumi, \$4,977-taalat (2017 - \$5,349) ilihaqtitaghanut atuqtauniaqtut kivgaqtuqhugit Kavamatkut.

**NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaitkutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018**

Akiliqtaghat Nunavut Kavamaanut

	2018	2017
Akiliqtaghat Nunavut Kavamaanut	\$ 7,407	\$ 4,722

Hapkua naatjuhiit ilittuqhitiiyuq akiliqtaghanik akiliqtauhimalraaqtut Kavamatkunnit, talvuuna akilihiugaghai-gut, akiliqtaghannguupluni Ilihaqpaalliqvingnit ukiumi atuqtumi.

Ikayuutikhath tuniyauyuq akiittumik

Ilihaqpaalliqvik ikayuqtauvaktut akilihiugaghanut, qutangnaitjutinut amirnaqniiniklu munaqhiniqmis, havaktighaliqiyinit, havaktit ikayuutainut naunaiqhitiniqmulu ikayuutnik akiittumik Kavamatkunnit. Ilihaqpaalliqvik pivaktullu, atuqtitauniqmut akiittumik, atuqtitauvaktut ikluqpautinik ilihaqpaalliqvingnut, havakvilluanganut, ilihagtut ikluqpautainut nunallaqaqnalu ilihaqpaalliqvingnut. Kavamatkut akiliqtuuniqmut akighait nanminiqnut atuqtauvaktut tunngaviktut qauyihautigiplugit akighait mighaaguuqtut hapkua ikluqpautit.

	2018	2017
Atuqtut igluqpangit	\$ 8,623	\$ 7,710
Akiliuhiamut havauhiinut ahiillu ikayuutikhath	1,550	1,456
Havaktut ikayuutikhait	1,443	1,457
Ayuirhayut akiliuhiahaat	113	115
	\$ 11,729	\$ 10,738

Taimaa naallugit \$2,354 (2017 - \$2,354) maniit aviktuqtauhimayut ilihaqpaalliqvingnit talvunga Kavamatkut havakvianut atuqtitayaamik ikluqpangnik ilitariyauhimaittut ilihaqpaalliqvium maniliqiniqmut naunaitkutainit ikayuutitut akiittumik.

12. Kaantulaaktitauyunut havaaghat

Ilihaqpaalliqvik angirutitaahimayut taapkununnga, imaaluuniit kaantulaaktittinikkut havaaghaliq taimaa, hapkuninnga akiliqtaghanik talvunga Imaruqtirviani 30, 2018:

Hunauyuq	Ilauuyut	Aadlat	Naallugit
Atuqtauyut ilihagtut hiniktarviingut	-	\$ 7,720	\$ 7,720
Ilihaqpaalliqvingnut nuutittiniqmut angirutit	-	3,599	3,599
Ayuiqhaplutik qauyihainiqmut kaantulaaktitauyut	-	885	885
Atuqtauyut havakvingnut ilihaqvingnullu	-	677	677
Niqhiuqtinut kaantulaaktitauyut	-	647	647
	-	\$ 13,528	\$ 13,528

**NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaikutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018**

Kaantulaaktitauhimayunut akighait ukiukkut taimaatut:

2019	\$ 5,706
2020	3,766
2021	3,337
2022	517
2023 kinguaniraaluklu	202
	\$ 13,528

Kaantulaaktittiniqmut havaaghat taimaaqvighaat ukiuq 2024/25.

13. Kaantulaaktittiniqmut Pilaarutit

Kaantulaaktittiniqmut pilaarutit pilaarutauuyut manighiurniqmut pivighanut nuivalliayut kaantulaaktunit angirutinilluuniit maniliurutighat nanminighallu hivunighami. NAC-kut kaantulaaktittiniqmut pilaarutait nuivalliavaktut kaantulaaktittigaangamik ilihaqtuliqiyit ikayuutainut (kaantulaanit maniliugat) kavamatkunnillu manighainit. Kinguani naunaitkutauyuq kaantulaaktittiniqmut pilaarutainik NAC-kut hivunighami nanminighainut:

Kaantulaaktittiniqmut Pilaarutait

	2019	2020	2021	2022	Kinguani	Naallugit
Hivunighami kaantulaanit maniliugait	\$ 8,784	\$ 4,186	\$ 153	-	-	\$ 13,123

14. Maniliqinirmut amirnaqniinik munaqhiyut

Ilihaqpaalliqvik amiqliyughaq amirnaqniinik atuqpaahiinit maniliqiniqmut ingirlutinik: atugaqnut amirnaqniit, niuviqtittiniqmut amirnaqniit maniliurniqmullu amirnaqniit. Aallannguqtuqanngittuq amirnaqniinut ahinit ukiunit imaaalu aallannguqtuqanngittuq amirnaqniinik munaqhiniqmut havauhiqnut atuqtauyunik munariyaamik amirnaqniinik.

a) Atugaqnut amirnaqniit

Atugaqnut amiqlarniit amirnautauuyut ilauyunut atauhiqmut maniliqutinut ingirlutinut taimaa maniyyautauvkutut ahinut ilauyunut havaaghat iniqtailihimattumik. Amirnaqniit nuivalliavaktut kitunitkiaq maniliqutait nanminiit tigumiaqtauyut Ilihaqpaalliqvingnit taimaa maningnik, utiqtauyughanik hivikkutumiklu niuviqtakkut.

Amirnaqniqhat atugainut Ilihaqpaalliqvik Imaruqtirviani 30-mi, 2018 akighautauyuq hapkununnga nanminiqnun.

(i) Maniit hivikkutullu niuviqtaghat

Ilihaqpaalliqvik munarivagait atugaqnut amirnaqniit mighaaguqtut maningnut hivikkutumiklu niuviqaqnut havaqatigiplugit Kanatamiutat maningnik tutquumaviit. Ilihaqpaalliqvik niuvrutigivagait amiakkuit maniliurutighait nauvalliayunit aulapkainahuqhugu amirnaittumik maniit manighaqtittiplugit ihariagiyanik.

**NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaitkutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018**

(ii) Maniit utiqtauyukhat

Ilihariaqpaallivium amiriyyagħai amirnaqniinut ilau yut atugaqnik utiqtitaghaqaraangat ingattuvaktuq atugaqaqvianit. Atugaqaqviiit Imaruqtirviani 30-mi, 2018-mi taapkuanguyut Kavamatkut, ilihaqqtut ahiillu.

Ihuaqhaiyaami atugaqnut amirnaqniinik, Ilihaqpaalliqvik qakugunnguraangat iħivriuqħivaktut atugainik utiqtauyughanik. Atugaqnut amirnaqniit ikighvaalliqpaktut havaqatigiplugit atugaqattiaqtut taapkuatut kavamatkut havakvi. Ilihaqpaalliqvik aghuuq pagħalli angiqtahimayut maningnik utiqttinahuarutainut maligaghaliuqhimayut ilihaqqtut atugainut.

Imaruqtirviani 30, 2018, naallugit utiqtitāuyaughat maniit kinguvaqtihimayut kihimi ihilutaittut utuqqannguqpaktut taimaa: 0-120 ublunik - \$ 759, 121-240 ublunik - \$71, avatquumayullu 241 ublunik - \$299.

Ilihaqpaalliqvik aulapkaivaktut manighautinik naunaqtunut atugaqnut ilittuqhitiuyuq ihilutuuniarahugħiyanit utiqtitāuyaughanit atugaq. Manighautit iħumaliuqtauvaktut kitunitkiaq naatjuhirknit iħumaliuqtauvaghħuni iħumagiplugit Ilihaqpaalliqvium ilihimaliqtat maniliqniqmut qanurininganiinit niuviqtaqtut, utuqqannguqpalianiit atukkat utiqtauyughat, tajja qanurininganiit nanminiit ingilraaqnitan illi ilihimaliqtainit.

Manighautit kititauvaktut avvaat iħumagiplugit utuqqau yut atukkat 120-nik uplunik avatquaniklu. Manighautit naunaqtunut atugaqnut takugħau yuq ikighila qħimayut utiqtitāuyaughanit atugaqnit. Atannguyait pitquiyut taimaa ahivaquplugit ilihaqqtut atugautiminiit utuqqau yut 500-nik uplunik avatquaniklu. Ilihaqqtut ahiillu utiqtitāuyaughat maniit ahivaktauniaqħimayut tuniayu vaktut Katimayinut Ataniqtuqtuiyunit angiqtahimayut. Ahivaqtahimayut \$20-taalamik tuniayu vugħġad Maniliqiyit Katimayiinut (FMB) angiqtahimayut.

b) Niuviqtittiniqmut amirnaqniit

Niuviqtittiniqmut amirnaqniit amirnautau yut akighainut imaalūniit hivunighami maniktuqtaigut maniliqiyit ingilrutainik aallannguqtaqħutik aallannguqtarmata akighħi niuviqtaqtunit. Taapkua Ilihaqpaalliqviiit akiliqtuva kammik inrii qħimayunik akighanik akighaigut, aallannguqtut maniliugħainit navu alliayunit ihilutaulaittut Naunaitkutainut Aulapkainiqmut taapkualu Katitiqħimayut Amiakkut iħumagiplugit hapkua inirrii qħimayut akiliqtah.

Taapkua atannguyait munaqħivakkalu aqħutik amirnaqniinik akighainut aallannguqtaqtunik, atuqtittiyu u ttu nħalli. Nauvalliayunik akighanik munaqħiyut maligaghliugħainik nutqarut iż-żejt aallannguqtaqtunik akighanik.

Ilihaqpaalliqvik amirnaqniinut amiriyyagħai tuq tajja akighanut aħiñiklu akighanut amirnaqniinut.

c) Maningulaaqtunut amirnaqniit

Maningulaaqtunut amirnaqniit amirnautau yuq taapkua timiqta u yuq taħbi minn-hawn. Hawni ġie minn-iqraġġi minn-akiliqtah.

Ilihaqpaalliqvik munarivagħi maningulaaqtunut amirnaqniinik munarihimma qħugħid atuqtaw yuq naħħuri u yuq taħbi minn-akiliqtah.

**NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT
Naunaikutat Maniliqinirmut
Imaruqtirviani 30, 2018**

Havaaghanik taimaa, kinguani atuqtaghanik ihuaqqat, taimaa maningulaaqtunik pihimahimmaariamik akiliqtaghainut akiliriaqaqqata, taimaa maniiyaqhimaittumik amirnaqhitihimaittumiklu Ilihaqpaalliqvium pitquhianit.

Ilihariaqpaallivium maniliqiniqmut akiliqtaghait aniguqtiiinnarialaqiyut ukiuq nungutinnagu. Ilihaqpaalliqvik tajja ukpiruhunngittut taimaa ayuqhautiqarniat iniqhiyaamik hivunighami havaaghainik ilauyt maniliqiniqmut akiliqtaghainut. Ilihaqpaalliqvik ukpiruhukpuq taimaa ayuqnaittumik atuinnariaqaqtait angiyut havakviup iluani maniliuqhimayunik, kavamatkunnit ikayuqtauplutik ahinillu pivighaqhqutik iniqhiyaamik naahuriyauyt maniktuutighait.

15. Naahuriyauyughat

Imaruqtirviani 30, 2018, Ilihaqpaalliqvik ilitarihmayut taimaa akiliqtaghait taimaittut \$0 (2017 - \$0).

NAUNAITKUTAQ A

NUNAVUNMI ILIHAQPAALLIQVIAT

Naunaitkutat Maniliqinirmut Imaruqtirviani
Nanminiinit ukiumut nunngutaanit Imaruqtirviani 30
(tausit taalauyumiik)

Akighaat maningulaaqtut akituyut nanminniit	Igluqpamut	Havakviup Hunaqutait Ingilrutiillu	Igluqpamut Ihuarhaitjutit	Qaritauyat aadjikutaliurutillu	Nuutiqtitaqtut alruyaqtuqtut	Akituyut Atuqtauniit	2018 Naallugit	2017 Naallugit
Angmaqtirutinga maniit	84	680	538	103	723	592	2,720	2,174
Ilaliutihimayut	-	95	403	-	28	92	618	546
Ahivaqtauyut	-	-	-	-	-	(199)	(199)	-
Umikviani maniit	84	775	941	103	751	485	3,139	2,720
Katitiqhimayut akiliqtauffaaqtut								
Angmaqtirutianit maniit	(27)	(390)	(414)	(101)	(446)	(431)	(1,809)	(1,628)
Akiliqtauffaaqtut	(3)	(47)	(127)	(2)	(45)	(99)	(323)	(181)
Ahivaqtauyut	-	-	-	-	-	199	199	-
Umikvingani maniit	(30)	(437)	(541)	(103)	(491)	(331)	(1,933)	(1,809)
Havaariyait								
Angmaqtirutianit maniit	-	-	-	-	-	-	-	-
Ilaliutihimayut	-	-	-	-	-	-	-	-
Nuutiqtitauyuq Akighaatnut maningulaaqtut akituyut nanminniit	-	-	-	-	-	-	-	-
Amiakkuit Akighaa makpiraangutainit								
Ihumaqhuqhaqtauyut atuqtauvikhaat	25nik ukiunik	10nik ukiunik	10nik ukiunik	4nik ukiunik	10nik ukiunik	naitqiyaq aturvighaat taimaaluuuniit nakuyumik atuqtauvighaat		